

INGLISE KEELE GRAMMATIKA

KARL BRUUSI JÄRELE

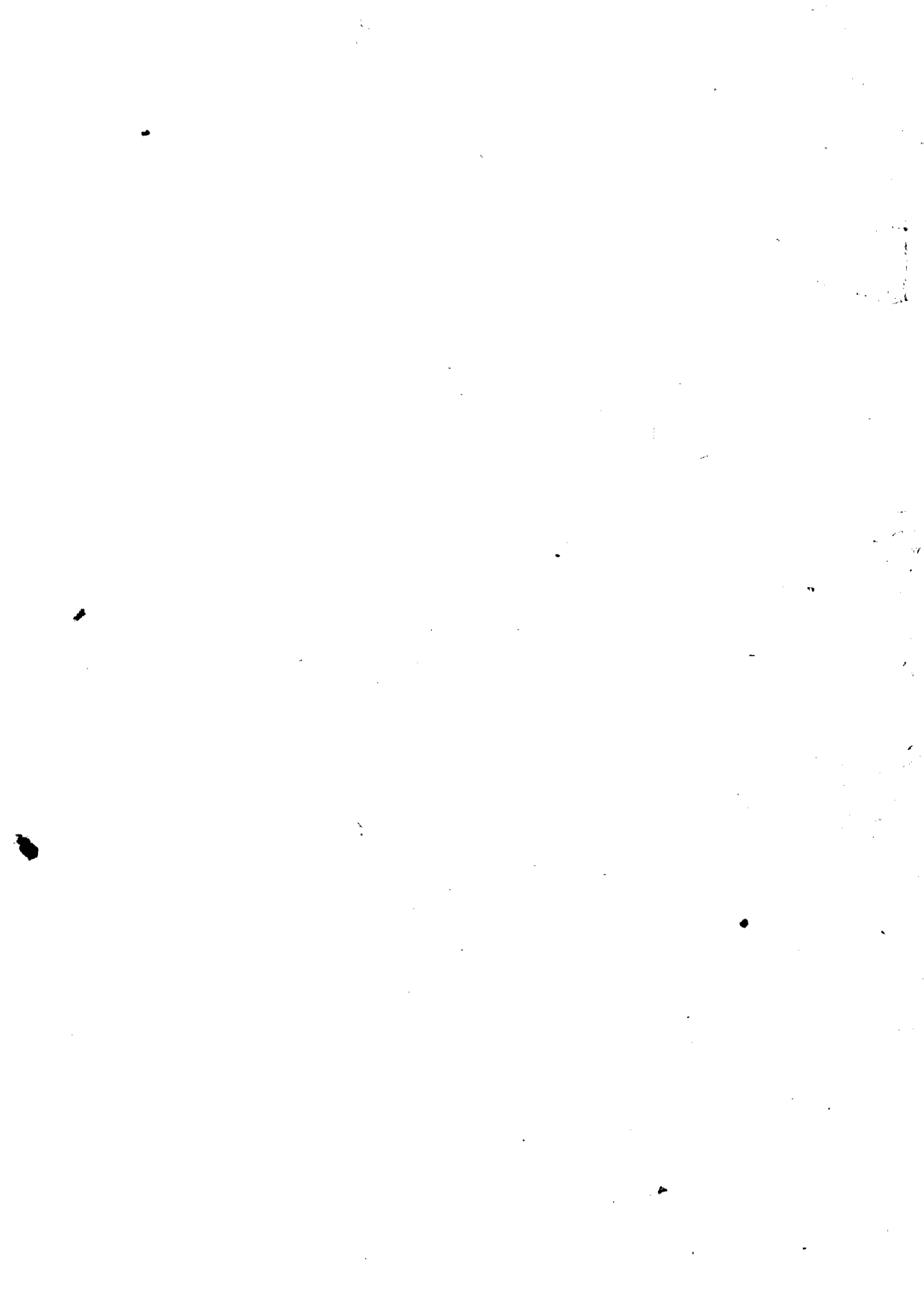
R. Simista

ENGLISH GRAMMAR

BY

KARL BRUUS

**Estonian YMCA - School for Foreign Languages
Augsburg - Hochfeld**

Verb.

§ 1. Abiverbi to be konjugatsioon

Preesens. Olevik.		Imperfekt. Lihtminevik.	I futuurum. Tulevik.	I konditsionaal. Ting. k. olev.
I am <i>ma olen</i> you are he is she is it is we are you are they are		I was you were he was she was it was we were you were they were <i>ma olin</i>	I shall you will he will she will it will we shall you will they will <i>ma saan olla</i>	I should you would he would she would it would we should you would they would <i>ma peaksin</i>
Perfekt. Täisminevik.		Pluskvamperfekt. Enneminivik.	II futuurum. Lõpet. tulevik.	II konditsionaal. Ting. k. minevik.
I have you have he has she has it has we have you have they have <i>ma olen olnud</i>		I had you had he had she had it had we had you had they had <i>ma olisin olnud</i>	I shall you will he will she will it will we shall you will they will <i>ma saan olla olnud</i>	I should you would he would she would it would we should you would they would <i>ma peaksin olnud</i>
Infinitiiv. Olu-ehk teosõna.		Gerundium. Aegnimisõna.	Partitsiip. Kesksõna.	Imperatiiv. Käskiv k.
Preesens	to be <i>olema</i>	being	being	be let us be
Perfekt	to have been <i>olema olnud</i>	having been	been; having been <i>olema olnud</i>	

Abiverbi to have konjugatsioon.

Preesens. Olevik.		Imperfekt. Lihtminevik.	I futuurum. Tulevik.	I konditsionaal. Ting. k. olev.
I have you have he has she has it has we have you have they have <i>ma oman</i>		I had you had he had she had it had we had you had they had <i>ma omanin</i>	I shall you will he will she will it will we shall you will they will <i>ma saan omanima</i> have	I should you would he would she would it would we should you would they would <i>ma saaksin omanima</i> have
Perfekt. Täisminevik.		Pluskvämpperfekt. Enneminivik.	II futuurum. Lõpet. tulevik.	II konditsionaal. Ting. k. minevik.
I have you have he has she has it has we have you have they have <i>ma olen omaninud</i> had		I had you had he had she had it had we had you had they had <i>ma olein omaninud</i> had	I shall you will he will she will it will we shall you will they will <i>ma saan olema omaninud</i> have had	I should you would he would she would it would we should you would they would <i>ma saaksin olema omaninud</i> have had
Infinitiiv. Olu-ehk teosõna.		Gerundium. Aegnimisõna.	Partitsiip. Keksõna.	Imperatiiv. Käskiv k.
Preesens	to have <i>omanima</i>	<i>omanimise</i> having	having	<i>oma</i> have let us have
Perfekt	to have had <i>omaninud</i>	having had	had; having had	<i>omaninud</i>

§ 2. Korrapärase verbi aktiiv.

Tegevus

Preesens.		Imperfekt.	I futuurum.	I konditsionaal.
I help you help he helps she helps it helps we help you help they help		I helped you helped he helped she helped it helped we helped you helped they helped	I shall you will he will she will it will we shall you will they will	I should you would he would she would it would we should you would they would
		help		help
Perfekt.		Pluskvamperfekt.	II futuurum.	II konditsionaal.
I have you have he has she has it has we have you have they have		I had you had he had she had it had we had you had they had	I shall you will he will she will it will we shall you will they will	I should you would he would she would it would we should you would they would
helped		helped	have helped	have helped
Infinitiiv.		Gerundium.	Partitsiip.	Imperatiiv.
Preesens	to help	helping	having helped	help let us help
Perfekt	been helped	helping	having helped	

§ 4. Korrapärase verbi progressiiv.

Aktiiv.

<i>olevik</i> - Preesens:	I am helping.
<i>olemas</i> Imperfekt:	I was helping.
<i>oleviku</i> I futuuum:	I shall be helping.
<i>oleviku</i> I konditsionaal:	I should be helping.
<i>oleviku</i> Perfekt:	I have been helping.
<i>oleviku</i> Pluskvamperfekt:	I had been helping.
<i>oleviku</i> II futuuum:	I shall have been helping.
<i>oleviku</i> II konditsionaal:	I should have been helping.
<i>oleviku</i> Infinitiiv:	to be helping.
<i>oleviku</i> Partitsiip:	being helping.
<i>oleviku</i> Imperatiiv:	be helping; let us be helping.

Passiiv. *Tehtavik*

<i>olevik</i> Preesens:	I am being helped.
<i>olemas</i> Imperfekt:	I was being helped.

§ 5. Abiverb to do.

Preesens.	Imperfekt.		
I do	I did	I futuuum:	I shall do.
you do	you did	I konditsionaal:	I should do.
he does	he did	Perfekt:	I have done.
she does	she did	Pluskvamperfekt:	I had done.
it does	it did	II futuuum:	I shall have done.
we do	we did	II konditsionaal:	I should have done.
you do	you did	Infinitiiv:	to do; to have done.
they do	they did	Gerundium:	doing; having done.
		Partitsiip:	doing; done; having done.
		Imperatiiv:	do; let us do!

Verbi muudete kujundamine.

§ 6. Preesens.

Preesensi pöörded on ilma muutelõputa (vormilt samased infinitiiviga), peale ainsuse 3. pöörde, mille lõpp -s (-es) häädub

[z] vokaalide ja heliliste konsonantide järel:
he sees [si:z]; he plays [pleiz]; he reads [ri:dz];

[s] helitute konsonantide järel:
he sleeps [sli:ps]; he speaks [spi:ks];

[iz] konsonantide [z], [s], [ʃ], [ʒ] järel:

he rises ['raiziz]; **he dresses** ['dresiz]; **he wishes** ['wifiz]; **he changes** ['tʃeindziz].

Oigekirjutuse juhiseid.

Preesensi ainsuse 3. pöördes liitub verbi tüvega muutelõpp -s. See lõpp omab kuju -es järgmistel juhtudel:

a) kui tüve lõppkonsonant on ss, x, sh, ch:

he dresses ['dresiz]; **he mixes** ['miksiz];

b) kui tüve lõppvokaal on -o:

he goes [gouz]; **he does** [dʌz];

c) kui tüve lõppvokaal on konsonandile järgnev -y (see juures astub muutelõpu ees y asemele i):

Kandis - **to carry** — **he carries** ['kaeriz]; *katsuma püüdnud* - **to try** — **he tries** [traiz]; **vrđ. aga:**
to play — **he plays** [pleiz].

§ 7. Oleviku partitsiip ja gerundium.

Oleviku partitsiip ja gerundium kujunduvad infinitiivist lõpu -ing abil:

The snow fell all night and the following day. The old man was dying. Smoking is bad for heart and lungs.

Oigekirjutuse juhiseid.

Lõpu -ing ees leiavad aset järgmised tüve muutused:

a) tüve lõpp -e kaob:

Tulema - **to come** — **coming**; **to write** — **writing**;

b) -ie asemele astub y: *elama*

to die — **dying**; **to lie** — **lying**; **to tie** — **tying**;

c) tüve lõppkonsonant, mille ees on rõhutatud lihtvokaal, kirjutatakse kahekordsena:

hop — **hopping**; **stir** — **stirring**; **per'mit** — **permitting**; **vrđ. aga:** **sail** — **sailing**; **wonder** — **wondering**.

d) l kirjutatakse kahekordsena ka siis, kui eelnev vokaal on rõhuta:

com'pel — **compelling**; **travel** — **travelling**.

§ 8. Korrapärase verbi imperfekt ja mineviku partitsiip.

Mõlemad muuted kujunduvad korrapärasel verbil infinitiivist lõpu -ed abil; see muutelõpp hääldub

[d] vokaalide ja heliliste konsonantide järel:

played [pleid]; **loved** [lʌvd]; **called** [ko:ld];

[t] helitute konsonantide järel:

liked [laikt]; dressed [drest];

[id] d ja t järel:

ended [endid]; hated [heitid].

Oigekirjutuse juhiseid.

Lõpu *-ed* ees leiavad aset järgmised tüve muutused:

a) tüve lõppvokaal *-e* kaob:

to love — loved; to hope — hoped;

b) lõpu *-y* asemel kirjutatakse *i*, kui eelmine häälik on konsonant:

to carry — carried; to cry — ^{to weep} cried, vrd. aga: to play — played;

c) tüve lõppkonsonant, mille ees on rõhutatud lihtvokaal, kirjutatakse kahekordsena:

to stop — stopped; to per'mit — permitted; vrd. aga visited.

d) l kirjutatakse kahekordsena ka siis, kui eelmine vokaal on rõhuta:

to 'signal — signalled; to 'travel — travelled.

§ 9. Futuurum ja konditsionaal.

Futuurum ja konditsionaal kujunduvad abiverbide *shall, will, should* ja *would* ning infinitiivi abil, kusjuures *shall, should* esinevad 1. pöördes ja *will, would-* 2. ja 3. pöördes.

Küsimuutes esinevad 1. ja 2. pöördes — *shall, should, 3. pöördes — will, would.*

I shall be glad when it is over. Everybody will know it before the end of the week. You will never see me again. Shall you get the money to-morrow? I don't know what I should do without her. What would father say if he knew? Should (would) you like to see our garden?

§ 10. Verbi küsimuude.

Otseses küsilauses seisab subjekt abiverbi või defektiivide järel, nimelt

a) aktiivi preesensis ja imperfektis abiverbi *to do* vastava muute järel:

Does he know me? What did he want? When did it happen?

Märkus 1: abiverbide *to be, to have* ning defektiivide küsimuuted kujunduvad ilma abiverbita *to do*:

Have you a brother? Is that man your father? Can he help me? May I come in?

Märkus 2: Kui to have esineb iseseisva verbi tähenduses, siis moodustuvad preesensi ja imperfekti küsimuused harilikult abiverbiga to do:

Do you have (= hold) your meetings in this room? What did you have for dinner?

b) liitmuudetes esimese abiverbi järel:

What are you doing here? When shall I see you again? Have you heard the news? Have the boys been punished?

Verb ei esine küsimuutes,

kui küsiv pronoomen on küsilause subjekt või subjekti atribuut:

Who saw him? What makes you so happy? Whose dog killed the cat? What things lie on the table?

Normaalne sõnajärjestus (subjekt — predikaat) jääb püsima kaudses küsimuses:

People don't know what they want. Perhaps you will tell me where you found this hat. Perhaps you know where my father is?

§ 11. Verbi eitav muude.

Eitav muude kujundub partikli not abil, mille asend on.

a) aktiivi preesensis, imperfektis ja imperatiivis abiverbi to do vastava muute järel:

I don't want to talk about it. He does not even know how to write his name. We did not see what became of them. Don't speak so loud!

b) liitmuudetes esimese abiverbi järel:

I shall not need your help. The poor boy has not slept for two days.

Eitav lause.

Abiverbide to be, to have ja defektiivide eitav-muude kujundub preesensis ja imperfektis ilma abiverbita to do. Imperatiivis aga on abiverbide eitav muude harilikult don't be, don't have.

It's not a question of money. I have not a penny in the world. You must not go before Bob comes. Don't be a fool! Don't have too many friends!

Abiverbide to do kujundatud eitav muude esineb ainult seoses partikliga not, mitte aga muude eitavate sõnadega (never, no one, nobody, nothing).

He did not invite me. He never invited me. Good words do not cost anything. Good words cost nothing.

Eitav lause moodustub ilma abiverbita to do, kui partikkel not ei kuulu predikaadi, vaid mõne teise lauseosa juurde.

I tried not to look at him. He lives not far from here. She answered not a word.

§ 12. Küsiv-eitavad muuted.

Küsiv-eitavas muutes seisab not

a) kirjakeeles subjekti järel:

Why did you not come? Can you not wait for me?

b) kõnekeeles harilikult subjekti ees:

Why did you not come? Can you not wait for me?

§ 13. Ebakorrapäraste verbide põhimuuted.

Ebakorrapärasteks nimetame verbe, mille imperfekt ja mineviku partitsiip ei kujundu lõpu -ed abil.

Teised muuted kujunduvad ja konjugeeruvad samuti kui korrapäraselgi verbil. Infinitiiv, imperfekt ja mineviku partitsiip, nimetatakse verbi põhimuudeteks.

I. Verbid, millel kõik kolm põhimuudet on samased.

cost, cost, cost — maksma (väärt olema)

cut, cut, cut — lõikama

put, put, put — panema.

II. Verbid, millel kaks põhimuudet on samased.

1. Tüvevokaal ei muutu.

a) Lõpu -ed asemel -t.

burn, burnt, burnt — põlema; põletama

learn, learnt, learnt — õppima.

b) Tüvelõppkonsonant d muutelõpp -ed > t.

build, built, built — ehitama

spend, spent, spent — kulutama; veetma.

c) Tüvelõppkonsonant ka ob.

have, had, had — omama, evima

make, made, made — tegema.

2. Tüvevokaal muutub.

a) Muutelõpp on -t.

feel, felt, felt — tundma (valu, viha, häbi jne.)

lose, lost, lost — kaotama

bring, brought, brought — tooma.

- b) Muutelõpp on -d.
hear, heard, heard — kuulma
say, said, said — ütlema.
- c) Tüve lõppkonsonant ja muutelõpp on kokku sulanud.
meet, met, met — kohtama
shoot, shot, shot — laskma (püssi).
- d) Ilma muutelõputa.
sit, sat, sat — istuma
stand, stood, stood — seisma
fight, fought, fought — võitlema.

III. Verbid kolme erineva põhimuutega.

- a) Partitsiibilõpp -en, -n.
give, gave, given — andma
speak, spoke, spoken — kõnelema
know [nou], knew [nju:], known — teadma, tundma
fall, fell, fallen — kukkuma, langema
go, went, gone [g o n] — minema
do, did, done — tegema.
- b) Partitsiip ilma lõputa.
drink, drank, drunk — jooma
come, came, come — tulema
run, ran, run — jooksmata.
- c) Imperfekt korrapärane.
sew [sou], sewed [soud], sewn [soun] — õmblema
show, showed, shown — näitama.

Abiverbide tähendus ja tarvitamine.

§ 14. To have.

- Iseseisva verbina to have tähendab „omama“.
My father has a house in the country. She had a nice voice. I am sure you have a kind heart.
- Abiverb to have kujundab koos mineviku partitsiibiga perfekti ja pluskvamperfekti:
You have come too late. Bob had spent his last penny.
- To have seoses objektile järgneva mineviku partitsiibiga tähendab „laskma“:
He has his hair cut every month. You ought to have the tooth pulled out.
- To have järgneva infinitiiviga väljendab sundi või vajadust, mis on tingitud välistest oludest (= pidama, sunnitud olema):
I had to call him twice before he heard me and turned

round. They had to walk home in the rain. We did not have to wait long.

§ 15. To be.

1. To be on sidemeks subjekti ja predikaaditäite vahel:
In summer the days are warm. Annie is a nice girl.
2. To be ja oleviku partitsiip kujundab progressiivi:
It is getting late. I was working in the garden when he came.
3. To be ja mineviku partitsiip kujundab passiivi:
The shops are closed at six o'clock. The door was opened by a thin young girl.
4. To be järgneva infinitiiviga märgib eelseisvat tegevust või sundi, mis on tingitud kellegi käsust:
What am I to do? I was to meet you at eleven o'clock.
5. To be passiivi infinitiiviga väljendab võimalust (= võin):
He was nowhere to be found. There was nothing to be seen.

§ 16. To do.

1. To do iseseisva verbina tähendab „tegema“:
What shall we do? It has not done you any harm.
2. To do asetäitva verbina
 - a) seisab teise, juba nimetatud verbi asemel, eriti vastuses:
You know her better than I do. Do you smoke? No, I don't.
 - b) esineb eesti keelendile üks ole vastavas tähenduses:
 1. **You like apples, do you not (don't you)?**
 2. **You don't like apples, do you?**

Märkus 1: Jaatava lause lõpus on eitav muude (vrd. näide nr. 1) ja vastupidiselt (näide nr. 2).

Märkus 2: Abiverbid ja defektiivid ei asenda to do vaid ainult korduvad vastavas pöördes.

**You have read this letter, haven't you? No, I have not.
Can you come to-morrow? No, I can't. It's very cold to-day, isn't it?**

3. To do abi verbina (järgneva infinitiiviga) esineb preesentis, imperfektis, ja imperatiivis
 - a) verbi küsimuudete kujundamisel:
Do you know what happened? What did he say? Does your father know?

b) verbi eitavate muudete kujundamisel:

He does not talk much. Don't be afraid!

c) rõhutamise otstarbel jaatavas kõnes (tõlkes: „tõepoolest, tingimata, ometi, -gi“):

Please, do come this afternoon! So you did come after all!

Defektiivid.

§ 17. Verbid I can, I will, I shall, I may, I must, I ought

nimetatakse defektiivideks, sest neil puuduvad infinitiiv ja partitsiip, järelikult ka kõik liitmuuted.

Preesensi ainsuse 3. pööre on defektiividel ilma muutelõputa.

Preesens	Imperfekt
he can	he could
he will	he would
he shall	he should
he may	(he must)
he must	
he ought	

Verbid to need ja to dare konjugeeruvad kas korrapäraselt või defektiividena.

Must imperfektina esineb ainult kauses kõnes.

§ 18. Will — would.

a) väljendavad nõustumist, tötust, või otsustust; selles tähenduses esineb will 1. pöördes a küsimuute 2. pöördes, would ainult eitavas muutes.

I will go with you; will you wait a moment? The prisoner would not answer. He would not hear of it.

b) märgivad harjumuspärast, korduvat tegevust:

Oil will not mix with water, The old man would sit for hours in his garden, watching the bees.

c) kujundavad futuurumi ja konditsionaali:

He will do his duty. They would not be able to live there

§ 19. Shall — should.

Shall väljendab 2. ja 3. pöördes käsku või ähvardust:

Thou shalt not kill. The boys shall have a holiday to-morrow.

Shall ja should kujundavad futuurumi ja konditsionaali:

We shall make a snowman. I did not speak, for I knew that I should be heard.

Should konjunktiivses tähenduses:

väljendab tagasihoidlikku sundi ehk kohustust:

a) should + infinit. pres. = peaks:

I should go now, but I don't want to. They should be punished.

b) should + infinit. perf. — oleks pidanud:

You should have warned me. He should have kept his word. You should have said so before.

§ 20. Can — could:

väljendab võimalust, mis põhineb:

a) isiku kehalisel või vaimsel võimel (= oskan, sundan),

I ran as fast as I could. Can you swim?

b) välistel oludel (= võin, oman võimalust):

Can you give me some money? I am sorry I can — not offer you a chair.

Could konjunktiivses tähenduses

väljendab oletatavat või kaheldavat võimalust:

a) could + infinit. pres. = võiks:

I wish I could help him. Where could I find him?

b) could + infinit. perf. = oleks võinud:

Nothing could have given me greater pleasure.

§ 21. May

väljendab võimalust, mis põhineb:

a) loal (= tohtima):

May I ask you a question? You may go out.

Märkus: Eitav muude selles tähenduses on must not — ei tohi.

You must not smoke here! You must not talk so loud!

b) tõenäosel oletusel, arvamusel (= võima):

That may be true. We may meet again.

Märkus: Eitav muude selles tähenduses on cannot: A visitor to London may forget a great many things he sees, but he cannot forget its great size.

May, might konjunktiivses tähenduses.

1. **May** väljendab soovi:

May you be happy! Long may he live!

2. **Might** väljendab mõeldavat võimalust:

a) **might** + infinit. prees. = võiks (võib-olla):

I might become a real friend to you.

b) **might** + infinit. perf. = oleks võinud:

You might have seen my father, if you had not been late.

§ 22. Must

väljendab

a) **sundi** (= pean, olen sunnitud):

You must tell me everything. We must stop here.

b) loogilist järeldust või oletust (pean, vist, arvatavasti):

I must have seen that person somewhere. You must be quite hungry.

c) eitavas muutes keeldu (= ei tohi):

You must not do it again. You must not speak a word.

Märkus: **Must** imperfektina esineb ainult kaudes kõnes: **He said he must go now. They knew that I must be in the house. I told them what they must do.** Puuduvad muuted asenduvad verbiga **to have** — pidama: **He will have to be told sooner or later.**

§ 23. Ought to

samuti kui **should** (vrd. § 19) väljendab tagasihoidlikku sundi:

a) **ought to** + infinit. prees. = peaks:

You ought to be ashamed of yourself. Luther declared that the Bible was the only rule by which men ought to live.

b) **ought to** + infin. perf. = oleks pidanud:

I ought to have written to you last week. He ought to have obeyed his father.

§ 24. Need.

tähendab

a) defektiivina „tarvitsema“ (preesensi 3. pööre ilma **to be** -s; järgnev infinitiiv ilma prepositsioonita **to**; küsiv ja eitav muude ilma abiverbita **to do**):

He need not be afraid. I need hardly tell you that I always feel the greatest pleasure in your company. Need I tell you that?

b) täieliku verbina „vajama“:

Your country needs you. I do not need your assistance. For ploughing the farmer needs a horse.

§ 25. Dare

tähendab „julgema ja esineb“:

a) defektiivina:

She dare not tell the truth. How dare you say such a thing? The boys dared not enter.

b) täieliku verbina:

The enemies did not dare to approach.

A e g .

§ 26. Preesens.

väljendab

a) tegevust olevikus, ühekordset või korduvat:

When I get up, I wash my face. This is just what I want.

b) üldiselt kehtivat tõika:

Two eyes see better than one. Sixty seconds make a minute.

c) mõnikord tulevikku:

I start for London to-morrow. When my father comes, I shall tell him.

§ 27. Perfekt

väljendab niisugust möödunud tegevust, millel on seos olevikuga; ta võib tähendada

a) tegevust minevikus, mille tagajärg ulatub olevikuni:

Our train has stopped (= it stands still). Your horse has run away. I have lost my purse.

b) tegevust või olukorda olevikus, mis algas kaugemas minevikus:

How long have you lived (elate juba) in this country? My brother has been learning (õpib juba) English about two years.

§ 28. Imperfekt

väljendab minevikus lõpetatud tegevust, millel ei ole enam seost olevikuga; teda tarvitatakse

a) kui tegevuse aeg on ligemalt määratud adverbiaaliga (yesterday, last night, the other day, many years ago, etc.):

This man has been very unfortunate. He was ill last autumn, and his children had scarlet fever. He came to me yesterday and asked me to see you about his rent;

b) jutustuses:

Once upon a time there was a poor widow, who had a son named Jack. The widow worked very hard from morning till night, but she could not earn enough money to keep herself and her son.

Võrdle imperfekti ja perfekti tarvitamist lausetes:

I was (olin) ill a long time. I have been (olen juba) ill a long time. How long were you (olite) in England? I lived (elasin) there for three years. How long have you been (juba) in England? I have lived (elan juba) here for three years.

§ 29. Pluskvamperfekt

väljendab teisele tegevusele eelnevat tegevust minevikus:

Nobody spoke when he had finished. She walked back to Kensington, more slowly than she had come.

§ 30. I futuurum

väljendab tegevust tulevikus:

We shall remain very good friends, I hope. I shall be all right in a minute. You will never see me again.

Märkus: 1: Futuurum võib asendada preesensiga, kui tulevikusuhe jäeldub mõnest ajamäärusest on ilmne kontekstist. Selles tähenduses esineb preesens peamiselt temporaal- ja konditsionaal-lausetes konjunktsioonide if, before, till, until, when, as soon as jne, järel.

We start next Monday. I shall be very glad when to-morrow is over. You must not go before Mary comes.

Märkus 2: Ligemat tulevikku väljendavad keelendid to be going, to be about ja mõnel juhul progressiivi preesens (eriti verbidega to go, to come):

What are you going to do? I am going to wait here until he comes. The poor boy was about (pidi, tahtis juba) to run away. Christmas is coming!

§ 31. II futuurum

väljendab

a) teisele tegevusele eelnevat tegevust tulevikus:

I shall have gone before the sun has set. You will have finished your letter by the time we are ready.

b) minevikus alanud tegevust, mis ulatub tulevikuni:

Next autumn you will have been at school two years. I shall have finished my work in about a fortnight.

Kõneviis.

§ 32. Indikatiiv.

Indikatiiv näitab, et mingi tegevus tõeliselt toimub või on toimunud. Seda kõneviisi tarvitab inglise keel ka kaudses kõnes ja kaudses küsimuses:

The stranger said that I was a fine boy, and asked me if I had many brothers and sisters.

§ 33. Kaudne kõne.

Kaudne kõne on objektlause, mis seondub pealausega vahetult või konjunktsiooni *that* (et) abil. Kaudne küsimus liitub pealause külge konjunktsioonide *whether*, *if* (kas) kaudu või algab küsivate pronoomenitega ja adverbidega. Kaudses küsimuses on sõnajärjestus normaalne, s. o. predikaat järgneb subjektile.

Kaudse kõne ja kaudse küsimuse ajavorm oleneb pealause predikaadist.

1. Kui pealause predikaat on *presens*, *perfektis*, *futuurumis* või *imperatiivis*, siis on kaudses kõnes sama ajavorm, mis oleks otseses kõnes:

I think he knows everything in the world. You know that it was a dangerous thing to do. Ask Tom if he has found my book. I wonder what she will say.

2. Kui pealause predikaat on *imperfektis* või *pluskvamperfektis*, siis on kaudse kõne ajavorm võrreldes otsese kõnega muutunud järgmiselt:

- a) otsese kõne *presensi* asemel on kaudses kõnes *imperfekt*:

The girl said (had said) that her name was Edna. She said she did not know you.

- b) otsese kõne *imperfekti* ja *perfekt* asemel on kaudses kõnes *pluskvamperfekt*:

He said he had never done a day's work in his life. She wanted to tell Dick that she had forgiven him.

- c) otsese kõne *futuuri* asemel on kaudses kõnes *konditsionaal*:

He said he would be ready in half an hour. I got a letter from Anne saying that she would keep her promise.

§ 34. Konjunktiiv ja selle erilised muuted.

Konjunktiiv tähendab midagi soovivat, mõeldavat, oletatavat.

Konjunktiivi väjendavad inglise keeles osalt erilised verbaalmuuted, osalt abiverbid.

Konjunktiivist on praeguses kirjakeeles säilinud vähe eri muuteid.

- a) **Preesensi konjunktiiv** võrdub kõigis pöördeis **infiniitiviga**:
The fishers must work, though storms be sudden and waters deep. Be that as it may, God bless you! Thy kingdom come!
- b) **Abiverbi to be imperfekti konjunktiiv** on kõigis pöördeis **were** (I were, you were, he were, jne.):
I remember it as if it were yesterday. You talk to us as if we were children. I would not take it seriously if I were you.
- c) **Imperfekti ja pluskvamperfekti konjunktiiv** on **sastunud indikatiiviga**:
I don't know what he would say if he knew. He looked at me as if he wanted to ask me something.

Konjunktiivi kaudne väljendus.

Abiverbidena tarvitatakse konjunktiivi väljendamiseks **may, might ja shall, should**.

§ 35. May, might.

May või might asendab konjunktiivi

- a) **kartust tähendavate verbide järel** (nagu I fear, I am afraid jne.):
We are afraid that we may lose our way. The boy did not climb the tree for fear that he might fall down.
- b) **soovi tähendavate verbide järel** (nagu I wish, I hope jne.):
I wish it may be true. I wish it might be in my power to help you. I hope that you may meet him again.
- c) **finaallausetes**:
Open the window that we may enjoy the fresh air! The boys in the last row stood up that they might see better.
- d) **kontsessiivlausetes**:
Strange as it may seem, the Eskimos love their cold native country. However good the old times may have been, the new times are better.

§ 36. Shall, should.

Shall või should asendab konjunktiivi verbide järel, mis tähendavad **korraldust** ehk **käsku**, nagu to resolve, to decide — otsustama, to demand — nõudma, to order, to command — käskima, jne.:

We have resolved that no one shall leave the house. He ordered that nobody should enter his room.

Should (sõltumata pealause ajavormist) asendab konjunktiivi

- a) **impersonaalsete keelendite järel** nagu it is right — õige, it is just — õiglane, it is necessary — tarvilik, it is

natural — on loomulik, it is a pity — on kahju, it is impossible — on võimatu jne.

Is it necessary that father should know about it? It is impossible that he should have said so.

b) tinglausestes, kui nende sisu on kaheldav (casus potentialis):

If he should come, tell him that I shall be back soon. If I should hear from him, I will let you know.

c) temporaallausestes, kui nende teostumine on oodatav alles tulevikus (järelükult kahtlane):

Alfred the Great never ceased to hope for a brighter time, when he should be able to punish the Danes.

§ 37. Konditsionaal.

Konditsionaalil on kaks ajavormi: preesens ja perfekt.

I konditsionaal (preesens): **I should come** — ma tuleksin.

II konditsionaal (perfekt): **I should have come** — ma oleksin tulnud.

§ 38. Konditsionaal — ehk tinglausest

Tinglausest jagunevad kolme põhiliki:

1. Tingimus on võimalik ja teostuv (casus realis). Sel juhul seisab pea- ja kõrvallauses indikatiiv:

If you speak slowly, he will understand every word. If they want me, they know where they may find me.

2. Tingimust peetakse võimalikuks tulevikus (casus potentialis). Sel juhul seisab peallauses indikatiiv või imperatiiv ja kõrvallauses should (ehk were to) abil väljendatud konjunktiiv:

If he should (were to) come, tell him, that I am not at home. If I should hear from him, I will let you know.

3. Tingimus ei vasta tõsioludele või pole enam võimalik (casus irrealis). Sel juhul väljendab.

a) olevikku peallauses I konditsionaal ja kõrvallauses konjunktiivne imperfekt:

If you know him, you would certainly love him. I wonder what father would say if he knew;

b) minevikku peallauses II konditsionaal ja kõrvallauses konjunktiivne pluskvamperfekt (vrd. § 34,c):

If our horse had not fallen, we should not have missed the train. If they had caught you, they would have shot you.

predikaadiga:

Had, I known that you would come, I should have gone to meet you.

§ 39. Imperatiiv.

1. Imperatiivi 2. pööre (nii singularis kui ka pluuralis)

a) võrdub vormilt infinitiiviga:

Come in and shut the door! Go back to your room and wait till I call you!

b) rõhutatud kujul — eriti tungiva sooviavaldusena — moodustub abiverbiga do:

Do come, please! Do sit down and be quiet!

c) eitavas muutes moodustub do not abil:

Please don't go! Don't be silly! Do not forget me!

2. Imperatiivi 1. ja 3. pööre väljendub let + infinitiivi abil.

Let me have a look at you! Let us sit down! Don't let us waste time!

§ 40. Passiv.

Eesti keeles on passiiv impersonaalne, inglise keeles personaalne:

I am called — mind kutsutakse, **I am wanted** — mind vajatakse, **I was told** — mulle kõneldi.

Aktiivlause subjekt esineb passivis prepositsiooniga by-.

Aktiivlause akusatiivobjekt muutub passiivlause subjektiks:

A tall young man opened the door. The door was opened by a tall young man. An old aunt had brought Jane to England.

Jane had been brought to England by an old aunt.

Kui aktiivlausel on prepositsionaalne objekt, eraldub passiivis prepositsioon objektist ja liitub predikaadiga:

Everybody laughed at him. He was laughed at by everybody. We sent for the doctor. The doctor, was sent for.

§ 41. Progressiiv.

Progressiivi tarvitatakse

a) kui tegevus teataval hetkel veel kestab, või kestis.

Võrdle: **The boy is going to school** = poiss läheb (praegu) kooli, on teel kooli. **The boy goes to school** = poiss käib koolis.

This author writes well. He is writing a novel. Does it always rain in England? No, but to-day it is raining.

b) kui kahest tegevusest üks toimub teise kestel:

It was raining when we left the house. I was writing a letter when the bell suddenly rang.

§ 42. Juhud, mil progressiiv ei ole võimalik.

Progressiiv väljendab küll teataval hetkel edasikestvat kuid siiski ainult ajutist tegevust või olukorda ja seepärast ei või teda tarvitada

a) kui tegevus või olukord on alaline:

London lies on the Thames. The tree stands in the garden.

b) kui tegevus või olukord ei ole ajutiselt katkestatav (vrd. verbe nagu to love, to hate, to believe, to know, to fear, to understand, to belong jne.):

Charles loves his parents and knows what he owes them. I remember him quite well.

§ 43. Infinitiiv.

Infinitiiv on verbi substantiivne vorm. Kuid infinitiivil säilinud ka verbi omadused, näiteks võimalus omada objekti ja adverbiaali:

I am glad to see you. They seemed to know each other well enough.

Infinitiivil on järgmised vormid:

Aktiv - Passiiv

1. Preesensi infinitiiv: to help; to be helped;
2. Perfekti infinitiiv: to have helped; to have been helped.

Infinitiiv esineb kahel kujul:

1. prepositsiooniga to (prepositsionaalne infinitiiv);
2. ilma prepositsioonita (liht-infinitiiv).

§ 44. Infinitiiv subjektina

esineb prepositsiooniga to ja asetseb predikaadi ees või järel (viimase juhul eelsubjektiga it):

To be or not to be, that is the question.

To err is human, to forgive divine.

Märkus: Infinitiiv võib omada kaudset subjekti, mis temaga seondub prepositsiooni for abil:

It is necessary for him to go now (= that he should go). It is not good for a boy to be up very late at night.

§ 45. Infinitiiv objektina

esineb

1. ilma prepositsioonita

a) abiverbi to do ja defektiivide järel (välja arvatud defektiiv ought, millele järgneb prepositsioon to):

**Did you find your book? No man can serve two masters.
You may go now. I shall come too.**

- b) keelendite järel I had rather (better) — oleks parem kui ma; I would rather — eelistaksin; I had as well — oleks niisama hea, kui ma; I cannot but — pean paratamatult:

You had better wait till Henry arrives. I would rather die than do such a thing.

2. prepositsiooniga to transitivsete (sihiliste) verbide järel:

I hope to see you again. He taught me to swim.

Märkus: Verbi kordus infinitiivis võib ära jääda, kusjuures prepositsioon to säilitab oma koha (mõeldava infinitiivi ees):

You may go now if you want to. I can't help crying though I try not to.

§ 46. Infinitiiv objektiivse predikaaditaitena ilma prepositsioonita.

Eestikeelsele „Ma nägin teda tulevat“ vastab inglise keeles „I saw him oome“. „Tulevat“ on objektiivne (s. t. objekti kohta käiv) predikaaditaitede. Niisuguseid, lausekonstruktsioone esineb inglise keeles sagedamini kui eesti keeles, kusjuures infinitiiv on mõnikord prepositsiooniga to, mõnikord ilma.

Infinitiiv esineb objektiivse predikaaditaitena ilma prepositsioonita to

- a) verbide to see, to hear, to feel järel:

**I saw him leave the house. They did not hear the door open.
She felt her eyes grow wet.**

- b) verbide to let (laskma, lubama), to make (sundima, laskma, põhjustama), to bid (käskima) järel:

Let him do what he likes. She moved away from the door and let me pass.

§ 47. Infinitiiv objektiivse predikaaditaitena prepositsiooniga to.

Infinitiiv esineb objektiivse predikaaditaitena prepositsiooniga to

- a) verbide järel tähendusega „soovima“ (to wish, to desire — soovima, to want — tahtma, to ask — paluma, to expect — lootma, loomulikuks pidama):

They have asked him to come here this evening. I want you to forget it. He wished me to remain.

b) verbide järel tähendusega „lubama“, „käskima“, „keelama“, nimelt:

to allow	} - lubama, - laskma	to tell	} - käskima
to permit		to order	
to suffer		to command	
to cause	- sundima	to forbid	- keelama

The general ordered his soldiers to attack the town. He ordered the prisoner to be brought before him.

c) verbide järel tähendusega „mõtlemata“, „ütlemata“:

to think	- mõtlemata	to suppose	- arvama
to believe	- uskumata	to find	- leidma
to know	- teadmata	to declare	- seletama
to imagine	- kujutlemata	to deny	- eitama

I thought him to be an honest man. They believe England to have the finest ships. She imagines herself to be very musical.

§ 48. Infinitiiv subjektiivse predikaaditena.

Lauses „He was seen to enter“ on to enter subjektiivne (s. t. subjekti kohta käiv) predikaaditena. Infinitiiv subjektiivse predikaaditena esineb prepositsiooniga to

a) kõigi §§ 46 ja 47 nimetatud verbide passiivi järel:

Never afterwards was he seen to smile. He must be made to pay. The fixed stars are supposed to be suns.

b) verbide to seem, to appear, to happen järel:

The farmer worked hard, but did not seem to get on. I happened to meet him in the street.

c) abiverbi to be järel:

To be good is to be happy. The ruins are still to be seen.

§ 49. Infinitiiv lauselühendusliku adverbialina

esineb prepositsiooniga to ja märgistab

a) eesmärgi, otstarvet (mõnikord täiendiga in order):

He went out to post a letter. She did not stop to listen to me.

b) tagajärge

a) so... as, such.. as järel:

Don't be such a fool as to believe him! He was so foolish as to quarrel with his best friend.

b) too, enough järel:

The rain is too heavy to last long. He is old enough to take care of himself.

c) põhjust:

I was astonished to see my father in such a hurry. We were glad to have escaped the rain.

§ 50. Gerundium.

Infinitiivi kõrval on verbil teine substantiivne vorm — gerundium. Nagu infinitiivilgi on gerundiumil osalt verbi, osalt substantiivi omadused.

1. Gerundiumi verbaalne laad avaldub selles, et temale võib järgneda objekt ja adverbiaal:

I don't like spending money foolishly. You will have the pleasure of seeing him at lunch to-day.

2. Gerundiumi substantiivne laad avaldub selles, et tema ees võib seista

a) possessiivne pronoomen ja prepositsioon:

I don't like your coming here so often. I thank you for helping me.

b) artikkel ja atribuudid:

I could almost hear the beating of my heart.

Gerundiumil on 4 muudet:

- a) aktiivi preesens — **helping**;
- b) aktiivi perfekt — **having helped**;
- c) passiivi preesens — **being helped**;
- d) passiivi perfekt — **having been helped**.

§ 51. Gerundium subjektina.

Infinitiivi kõrval esineb lause subjektina ka gerundium, näit. keelendite it is no use (on asjatu), there is no ... (on võimatu ...) järel:

Being near a large town is an advantage for a farmer. It is no use telling him to shut the door: he always leaves it open.

§ 52. Gerundium objektina.

Ainult gerundiumi tarvitatakse objektina verbide järel:

- to avoid** — vältima, hoiduma
- to detest** — vihkama
- to enjoy** — nautima, rõõmu tundma (millestki)
- to finish** — lõpetama
- to leave off** — järele, maha jätma; lõpetama
- to mind** — (millegi) vastu olema, pahaks panema
- to give up** — loobuma, maha jätma
- to put off** — edasi lükkama

to stop — järele jätma, lakkama
to go on — jätkama
I can't help — ma ei saa parata, hoiduda (millestki)

**Would you mind opening the window? It has stopped raining.
 I can't help laughing. She went on talking.**

Gerundiumi või infinitiivi tarvitatakse objektina verbide järel:

to start	} — hakkama	to neglect	— teha unustama, tegemata jätma
to begin		to intend	— kavatsema
to cease	— lakkama	to prefer	— eelistama
to hate	— vihkama	to remember	— mäletama
to like	— meelsasti soovima, meeldivaks pidama	to regret	— kahetsema
to continue	— jätkama	to want	— vajama

Do you intend to leave (leaving) Paris? This chair wants mending (to be mended).

§ 53. Prepositsionaalne gerundium

esineb

a) atribuudina substantiivi järel prepositsiooniga of):

Don't forget your promise of writing to me very soon!

b) adjektiivide täiendina:

I am afraid of falling into the water.

Märkus: Adjektiivide busy, like ja worth järel seisab gerundium ilma prepositsioonita:

This book is not worth reading. Edith was busy putting the children to bed.

c) kaudse objektina või adverbiaalina verbi järel:

I think of leaving London next week.

§ 54. Lausete lühendamine gerundiumi abil.

Gerundiumi abil lühenevad

a) aja adverbilaallused:

Before Nelson began the battle, he sent out a message to every sailor in his fleet = Before beginning the battle, Nelson sent out a message to every sailor in his fleet.

b) viisi adverbilaallused:

In England luggage is sent without being registered.

c) põhjuse ja eesmärgi adverbilaallused:

He was punished for telling (having told) a lie.

§ 55. Gerundiumi subjekt.

Subjektivi mõiste jääb lauselühendusliku gerundiumi juures väljendamatana, kui ta järeldub lausest enesest:

She stared at him for some time without saying a word. Excuse me for being late.

Kui gerundiumi abil lühendatava kõrvallause subjekt erineb pealause subjektist, siis väljendub gerundiumi subjekt vastava personaalpronoomeni või nimisõna genitiivi kaudu:

I did not say anything to a soul about your coming here. Excuse my being late. He put the letter in his pocket without Mary's noticing it.

§ 56. Partitsiip.

Partitsiip on verbi adjektiivne vorm; tal on seega osalt verbi osalt adjektiivi omadused. Partitsiibi adjektiivne erilaad avaldub selles, et

a) temal võivad olla komparatsiooniasmed:

Anne is more charming' every time I see her. She is the most interesting woman I know.

b) ta võib esineda substantiivina:

The dying and the wounded were lying on deck. The unknown is always attractive.

c) temast võib taketada adverbe nagu seemingly, knowingly, repeatedly, unexpectedly, undoubtedly jne.:

I met him quite unexpectedly.

Partitsiibi algmuuted on:

aktiivi preesens: helping;

passiivi perfekt: helped.

Partitsiibi liitmuuted on:

aktiivi perfekt: having helped;

passiivi preesens: being helped;

passiivi perfekt: having been helped.

§ 57. Partitsiip atribuudina

Adjektiivina võib partitsiip olla atribuudiks.

a) Partitsiip-atribuut ilma täiendita seisab substantiivi ees:

A living language cannot be learned from books only. A burnt child dreads the fire.

b) Partitsiip-atribuut ühenduses täiendiga seisab substantiivi järel. Eesti keeles seisab niisugune atribuut sageli substantiivi ees:

In the centre of the room was a table covered with books. An island is a piece of land surrounded by water.

§ 58. Partitsiip predikaaditaitena.

1. Partitsiip subjektiivse predikaaditaitena esineb

a) abiverbi to be järel, kujundades progressiivi ja passiivi:

I a m c o m i n g w i t h y o u . N o t h i n g h a d b e e n s a i d a b o u t i t .

b) verbide to sit, to stand, to lie, to remain, to keep, to come, to go jne. järel:

The girls sat t a l k i n g i n a c o r n e r . T o m c a m e r u n n i n g i n t o t h e k i t c h e n .

2. Partitsiip objektiivse predikaaditaitena esineb verbide to see, to hear, to feel, to find, to keep, to leave jne. järel:

I s a w y o u t a l k i n g t o J a m e s i n t h e s t r e e t . W e h e a r d t h e d o g s c r a t c h i n g a t t h e d o o r . H e l e f t t h e s e n t e n c e u n f i n i s h e d .

Märkus: Verbide to see, to watch, to observe, to hear, to feel järel esineb objektiivse predikaaditaitena infinitiiv, kui tajutud tegevus lõpuni viidi, ja oleviku partitsiip, kui tegevus oli kestvat laadi või kui tegevust tajuti ajutiselt enne selle lõppu: **S h e h e a r d h i m s h u t t h e d o o r . I h e a r d f a t h e r t a l k i n g a b o u t i t t o H e n r y . T h e p r i s o n e r f e l t a m o u s e r u n o v e r h i s f a c e . I f e e l m y s e l f g r o w i n g o l d .**

3. Mineviku partitsiip esineb objektiivse predikaaditaitena verbide to have ja to get järel, tähistades tegevust, mis toimub objekti juures

a) ilma subjekti tahtmiseta:

S h e g o t a n a r m b r o k e n . I h a d n o m o n e y l e f t .

b) subjekti tahtmisel:

I s h a l l g e t m y b o o k s b o u n d i n l e a t h e r . H e h a s h i s h a i r c u t e v e r y m o n t h .

§ 59. Lausete lühendamise partitsiibi abil.

Partitsiibi abil lühenevad atribuut- ja adverbiaallaused, kusjuures konjunktsioonid when, while, though, as if, if, unless võivad püsima jääda ka lühendatud lauses (vt. näit. b, e, f).

Partitsiip neis lühendatud lauseis võib olla seotud või absoluutne.

1. Partitsiip on seotud, kui pealausel ja lühendatud kõrvallausel on ühine subjekt. Nii lühenevad

a) relatiivlaused:

U l s t e r i s a l a r g e p r o v i n c e l y i n g i n t h e n o r t h o f I r e l a n d .

b) aja adverbiaallaused:

W h e n c a u g h t y o u n g , t h e b e a r i s e a s i l y t a m e d . D o n o t r e a d w h i l e e a t i n g .

c) viisi adverbiallaused:

The Angles and Saxons landed upon the coasts of England, burning villages and churches, and killing and robbing the inhabitants.

d) põhjuse adverbiallaused:

Being too tired, I could not walk on. Knowing how ill he was, I went at once to the doctor.

e) möönlaused:

Though living in our country for years, he never learnt to speak our language.

f) tinglaused:

If kindly treated, the horse soon learns to obey his master. She seldom spoke unless first spoken to.

2. Partitsiip on absoluutne ehk vaba, kui ta pole seotud ühegi pealause liikmega, vaid omab iseseisvat subjekti:

The sun having risen, we continued our journey. He was then in America, his wife remaining in England.

Substantiiv.

§ 60. Sugu.

Grammatiline sugu vastab inglise keeles loomulikule soole: substantiivid, mis mees- või naisolendeid tähistavad, on mees- või naissugu; kõikmuud substantiivid on asjasugu.

Artikkel ei ole inglise keeles soo tunnuseks. Substantiivi sugu võib ilmned

a) lõpust, näit.:

master — mistress

duke — duchess

prince — princess

emperor — empress

actor — actress

hero — heroine

b) selgitavate sõnade abil, näit. man-servant, maid-servant; gentleman teacher, lady teacher; boy friend, girl friend; male child, female child jne.:

Ellen wanted to know what I thought of her boy friend. There are more men students than women students.

Loomade kohta on üldiselt tarvitatav pronoomen it, sagedasti ka he suuremate loomade (horse, dog, bear, fox, wolf jne.) ja she väiksemate loomade (cat, mouse, hare jne.) kohta.

The poor fly has lost its wings. The tiger usually seeks his prey by night.

Mõnel juhul on olemas eri nimetused emasel ja isasel loomal, nagu näit. cock — hen, bull — cow, boar — sow jne.

Kui neid ei ole ja looma sugu tahetakse märkida täpsamalt, siis toimub see selgitavate sõnade (he, she, male, female, jne.) abil: he-wolf, she-wolf; he-goat, she-goat; cock-sparrow, hen-sparrow; male elephant, female elephant, jne.

§ 61. Korrapärane pluural.

Substantiivi pluurali lõpp -s (-es) hääldub

[z] vokaalide ja heliliste konsonantide järel:
tree — trees [tri:z], dog — dogs [dogz];

[s] helitute konsonantide järel:
lip — lips [lip^s], Book — books [buks];

[iz] konsonantide [s], [f], [ʒ] järel:
**glass — glasses [ˈgla:siz], bush — bushes [ˈbuʃiz],
rose — roses [ˈrouziz].**

§ 62. Häälendamise ja õigekirjutuse juhiseid.

1. Pluurali lõpp on -s. See muutelõpp omab kuju -es järgmistel juhtudel:

a) kui tüve lõppkonsonant on s, ss, x, ch, sh:
**class — classes [ˈkla:siz], bush — bushes [ˈbuʃiz],
fox — foxes [ˈfoksiz], church — churches [ˈtʃö:tʃiz];**

b) kui tüve lõppvokaal on -o:
**negro — negroes [ˈni:grouz], potato — potatoes [poˈteitouz],
hero — heroes [ˈhiorouz].**

Märkus: Pluurali lõpp itaalia keelest laenatud sõnades on enamasti -s, näit.: canto — cantos, solo — solos, piano — pianos.

c) kui tüve lõppvokaal on konsonandile järgnev y, mis pluurali muutelõpu -es ees asendub i-ga:
**story — stories [sto:riz], country — countries [ˈk^xntriz], lady
— ladies [ˈleidiz].**

2. Tüve lõppkonsonant muutub heliliseks teatavate sõnade pluuralis, näit.:

a) [s] ja [ʃ] asenduvad heliliste konsonantidega [z] ja [dz] sõnades
**house — houses, mouth — mouths, path — paths, bath — baths,
oath — oaths.**

Märkus: Sõnal cloth (riie, kalev) on kaks eri tähendusega pluuralivormi, nimelt cloths [kl es] — kalevid ja clothes [kloudz, klouz] — rõivad.

b) *f* muutub heliliseks konsonandiks *v* alljärgnevates sõnades, mille pluraali lõpp on *-es*, kui tüvi ei lõpe *e-ga*:

<i>See</i> life <i>knife</i>	— lives	self (ise)	— selves
wife	— wives	thief (varas)	— thieves
knife	— knives	loaf (leivapäts)	— loaves
half	— halves	wolf	— wolves.
calf (vasikas)	— calves		

§ 63. Ebakorrapärane pluraal.

Pluraal moodustub ilma lõputa, tüvevokaali muutmiselega (vrd. „Umlaut“ saksa keeles) substantiividel **man — men, woman [’wumon] — women [’wimin], foot — feet, tooth — teeth, goose — geese, mouse — mice.**

Pluraali lõpp on *-en* sõnadel **ox — oxen, child — children.**

Pluralis jäävad muutumatuks substantiivid **sheep — sheep, deer (hirm) — deer.**

§ 64. Liitsõnade pluraal.

Liitsõnades lisandub pluraali lõpp *-s* harilikult põhisõnale, kusjuures

a) põhisõna võib olla liitsõna teine osa:

school-fellows	maid-servants
story-books	milk-teeth
water-colours	fire-arms

b) põhisõna võib olla liitsõna esimene osa:

sons-in-law	lookers-on
mothers-in-law	passers-by

c) õige põhisõna puudumisel lisandub *-s* liitsõna lõppu:

spoonfuls	grown-ups
forget-me-nots	good-for-nothings.

§ 65. Erisusi pluraali tarvitamises.

1) Arvsõna järel on substantiiv pluraalis:

My grandfather is sixty years old. There are thirty boys in our class.

2) Sõnad **pair, dozen, pound, foot** on arvsõna järel singularis (viimased kaks ainult siis, kui järgnevad alamad ühikud- — **shillings, inches**):

I bought two dozen collars and two pairs of gloves. I gave you four pound five shillings. The length of the table is five foot six inches. I gave you four pounds. The length of the table is five feet.

- 3) Singulari vorm, kuid pluraali tähendus on järgnevatel kollektiividel:

people — inimesed	fruit — puuvili
police — politsei	fish — kala
cattle — kariloomad	fowl — kanad; sulgloomad
hair — juuksed	

To-day we have fish for dinner. I hope you will not get grey hair. The cattle are out in the field.

Märkus: Sõnad **hair, fruit, fish, fowl** omavad pluraalis lõppu **-s**, kui on mõeldud üksikud juuksed, puuviljasordid, kalad või kanad; samuti esineb **peoples** tähenduses „rahvad“.

Yesterday I caught ten fishes. He has already some grey hairs. The peoples (= nations) of Europe.

- 4) Pluuralivorm, kuid singulari tähendus on

a) sõnadel **news** (uudis), **means** (abinõu, vahend), **summons** (kutse):
No news is good news. It was the only means of saving him.

b) **-ics** lõpuga sõnadel, mis tähendavad teadusi näit. **mathematics** (matematika), **physics** (füüsika), **gymnastics** (võimlemine), **politics** (poliitika) jne.

Mathematics is a useful science. Formerly phonetics was hardly recognized as a science.

- 5) Ainult pluraalis tarvitatakse

a) kahest võrdsest osast koosnevate asjade nimetusi (nagu eestigi keeles), näit. **scissors** (käärnid), **tongs** (tangid), **compasses** (sirkeid), **spectacles** (prillid), **braces** (traksid), **trousers** (püksid), **lungs** (kopsud) jne.

b) sõnad nagu:

thanks — tänu	middle ages — keskaeg
lodgings — korter	ashes — tuhk
barracks — kasarm	environs — ümbrus
wages — palk	billiards — piljard
riches — rikkus	stairs — trepp
contents — sisu	oats — kaer
morals — kõlblus	gallows — võllas

How do you like your new lodgings? We like them very much. Many thanks for your kind letter. The best oats are grown in Scotland.

- 6) Erisugune tähendus pluraalis on sõnadel:

custom — komme	customs — kombed; toll (tollimaksud)
pain — valu	pains — valud; vaev
spectacle — etendus	spectacles — etendused; prillid
spirit — vaim	spirits — vaimud; alkohoolsed joogid.

§ 66. Kaasus.

Substantiivil on 3 kaasust:

1. Nominatiiv ehk nimetav;
2. Genitiiv ehk omastav;
3. Objektiiv ehk sihitav.

Singular	Plural
N. sister	N. sisters
G. sister's	G. sisters'
O. sisters	O. sisters.

§ 67. Nominatiiv ja objektiiv.

Nominatiivil ja objektiivil on sama kuju. Kumbagi kaasust eristame nende asendi järgi lauseses: nominatiiv on nimelt subjekti ja subjektiivse predikaaditäite kaasus, kuna objektiiv leiab tarvitamist verbi objektina, adjektiiv täiendina, adverbiaalina jne. Objektiiv on ühtlasi ainus kaasus, mis seondub prepositsioonidega.

§ 68. Objektiivi tarvitamine.

Objektiivis väljendub

1. otsene objekt (täis- ja osasihitis eesti keeles), nimelt transitiivsete ehk sihiliste verbide järel:

Have you finished the letter? I gave him a shilling. The mother loves her children.

Märkus: Paljudel verbidel on inglise keeles nii intransitiivne kui ka transitiivne tähendus, näit. to boil — keema, keetma; to break — murduma, murdma; to burn — põlema, põletama; to drop — kukkuma, kukkuda laskma; to gather — kogunema, koguma; to grow — kasvama, kasvatama; to hang — rippuma, riputama; to move — liikuma, liigutama; to open — avanema, avama; to return tagasi pöörduma, tagasi andma; to sink — põhja vajuma, põhja laskma; to stop — peatuma, peatama; to wake — ärkama, äratama.

The shops open at eight. When does he open his shop? The train has stopped. Who stopped the train? The farmer grows corn and potatoes. The ship was sunk by the enemy.

Erinevalt eesti keelest on transitiivsed järgmised verbid:

to advise — nõu andma (kellelegi)
to allow — lubama, luba andma (kellelegi)

to answer	—	vastama (kellelegi)
to approach	—	lähenema (kellelegi)
to ask	—	küsima (kelleltski)
to equal	—	võrduma (millegagi)
to escape	—	pääsema (millestki)
to enter	—	sisse astuma (millessegi)
to follow	—	järgnema, järele minema (kellelegi)
to hurt	—	haiget tegema (kellelegi)
to succeed	—	asemele astuma, järgnema (kellelegi)
to invade	—	sisse tungima (vaenlase maasse)
to join	—	liituma, seltsima (kellegagi)
to obey	—	sõna kuulma (kellegi)
to pass	—	mööduma (kellestki)
to forgive	—	andestama (kellelegi)
to reach	—	jõudma, ulatuma (millenigi)
to resemble	—	sarnanema (kellegagi)
to resist	—	vastu panema (kellelegi)

The child must obey its parents. He resembles a very dear friend of mine. Did you pass a young man in the corridor?

2. kaudne objekt (daativobjekt), kui ta on ilma loogilise rõhuta ja seepärast seisab otsese objekti ees:

a) verbide järel nagu

to bring	—	tooma	to pay	—	maksma
to give	—	andma	to sell	—	müüma
to lend	—	laenama	to send	—	saatma
to offer	—	pakkuma	to show	—	näitama
to owe	—	võlgnema	to tell	—	ütleva jt.
to promise	—	tootama			

My mother gave the beggar a piece of bread. Bring the gentleman a glass of water.

b) adjektiivide ja adverbide järel nagu like, unlike, near (nearer, next), opposite:

Our soldiers fought like lions. No place near London is more beautiful than Richmond. My uncle lives opposite (to) the village church.

3. objektiivne predikaaditäide verb'le järel

to appoint	—	määrama (kellekski)
to choose	}	— valima (kellekski)
to elect		
to create	}	— tegema (kellekski)
to make		
to think	}	— pidama (kellekski)
to believe		

to call	}	— nimetama (kellekski)
to name		
to crown		— kroonima (kellekski)

The king appointed him his successor. They chose him their leader.

§ 69. Prepositsionaalne objektiiv.

Daativobjekt väljendub prepositsiooni to abil järgmistel juhtudel:

- a) kui daativobjekt on loogiliselt rõhutatud või laiendatud täienditega ja seisab otsese objekti järel:

Give the captain this letter. Vrd. aga: Give the letter to the captain, not to his servant. Elizabeth sent help to the protestant princes of the Netherlands.

- b) kui otsene objekt puudub:

One day a happy thought came to my mother. I have not written to Uncle James since Christmas.

- c) kui daativobjekt seisab pea- või kõrvallause alguses:

To whom did you give my letter? There are better people to whom he might have given his money.

- d) alati teatavate verbide järel, nagu:

to announce	— teatama (kellelegi)
to appear	— paistma, näima (kellelegi)
to seem)	
to confide	— usaldama (kellelegi midagi)
to describe	— kirjeldama (kellelegi)
to explain	— seletama (kellelegi)
to introduce	— esitlema (kellelegi)
to mention	— mainima, nimetama (kellelegi)
to read	— lugema (kellelegi)
to relate	— jutustama (kellelegi)
to reply	— vastama (kellelegi)
to say	— ütleva (kellelegi) jt.

I cannot describe to you how touched I was when I got your flowers. The king confided to him the education of Prince Henry.

§ 70. Sünonüümid to tell ja to say.

- a) Verbile to tell järgneb daativobjekt ilma prepositsioonita, verbile to say alati prepositsiooniga:

What did he tell you? What did he say to you?

- b) To say juures võib daativobjekt puududa (eriti kaudse kõne ja sõne so ees), to tell juures mitte:

He said a few words. He told me his name. Who said so? Who told you so?

Erandeid: **to tell the truth** — tõtt rääkima; **to tell a lie** — valetama; **you never can tell** — ei või kunagi teada.

- c) otsese kõne ees on tarvitata ainult say, mitte tell:
He said (to me): "I have dined already".

§ 71. Genitiiv.

Flekteeritud genitiiv (nn. „saksi“ genitiiv) kujundub singularis lõpu 's abil, mis hääldub

[z] vokaalide ja heliliste konsonantide järel:

Henry's ['henriz] father; the dog's [dogz] ears;

[s] helitute konsonantide järel:

my aunt's [a:nts] voice; the cat's [kaets] tail;

[iz] konsonantide [s], [z], [f], [ʒ] järel:

George's ['dʒ o: dʒ iz] friends; James ['dʒeimziz] uncle; the fox's [foksiz] tail; the old witch's [witfiz] daughter.

Märkus: 1: Singulari genitiivi tunnuseks on tarvitatakse pärisnimede juures; mis lõpevad konsonandiga [s] või [z], mõnikord ainult apostroofi, näit. St. James's [sn'dʒ eimziz], Park, Chambers' [tʃeimb ziz] Dictionary. Püübliliste ja klassiliste pärisnimede genitiiv kujundub apostroofiga, mis aga hääldamata jääb, näit. for Jesus ['dʒ iz s] sake, Socrates' ['sokr a ti:z] wife jne.; selliste nimede juures eelistatakse küll prepositsionaalset genitiivi (the death of Socrates jne.).

Pluurali genitiivis lisandub mitmuslõpule -s ainult apostroof, mis ei muuda sõna hääldamist:

We arrived after a five minutes' ['minits] walk.

Märkus 2: Substantiividel, mille pluural kujundub ebakorrapäraselt, on genitiivi lõpp 's: men's clothes, my children's nurse.

§ 72. Genitiivi tarvitamine.

1. 's-lõpulise genitiiviga väljendub atribuut, kui see tähendab elavat olendit või olendina mõeldud asja. Ta seisab täiendatava substantiivi ees ja võib olla

a) **possessiivne genitiiv**, mis tähistab omanikku:

This is my father's house. Portsmouth is England's chief naval station.

Märkus: Täiendatav substantiiv jääb mõnikord nimetamata,

a) kui ta on mõistetav lause sisust:

He kissed Mary's hand first, then his wife's. He is a friend of my brother's.

b) kui ta on sõnu house, shop, church:

**We usually spend our Sundays at my uncle's (house).
I left my watch at the watchmaker's (shop). St.
Paul's (cathedral) is on the north bank of the Thames.**

b) subjektiivne genitiiv, mis tähistab järgnevas substantiivis peituvat tegevuse subjekti:

Queen Victoria's reign lasted 64 years. Did you understand the teacher's explanations?

2. Flekteeritud genitiivi abil väljendub atribuut, kui see on aja või kauguse mõõt:

A ten miles' drive. A day's work.

's-lõpulise genitiivi kõrval tarvitatakse sagedamini prepositsionaalset genitiivi, mis kujundub prepositsiooniga of ja milles väljendub atribuut, kui ta tähendab eluta asja:

The roof of the house is red. The windows of the classroom are open.

Prepositsionaalne genitiiv võib peaaegu alati asendada 's-lõpulist genitiivi:

The king's secretary is ill = The secretary of the king is ill.
Prepositsionaalne genitiiv seisab täiendatava substantiivi järel.

Artikkel.

Substantiiv ilma artiklita.

§ 73. Pärisnimed ilma atribuudita

esinevad artiklita. Siia kuuluvad:

a) isikute nimed:

Tom and Mary are in the garden.

b) maade ja linnade nimed:

London is the capital of England.

c) päevade, kuude ja aastaegade nimed:

**February has twenty-eight days. Spring brings flowers,
autumn fruits.**

Märkus: Aastaegade nimetused võivad esineda ka artikliga. Päevaegadest on ilma artiklita: **at noon, at night, at midnight** (seevastu aga: **in the morning, in the afternoon, in the evening**).

d) kirikupühade nimed:

Christmas is in winter and Easter in spring.

- e) usulised mõisted, mis on omandanud pärisnime tähenduse, nagu God, Christ, Providence, Scripture, Heaven, Hell, Paradise:
God is the Creator of Heaven and Earth.
- f) keelte nimetused:
Does he speak English?

§ 74. Pärisnimed püsivate ¹⁾ atribuutidega

esinevad ilma artiklita. Siia kuuluvad:

- a) isikute nimed eelneva tiitliga või sugulusnimega:
Do you know Mr. Harvey? Miss Edna is engaged to Captain Ross. Uncle John invited the children to dinner. Lord Byron left no son to inherit his title.
- b) isikute nimed atribuutidega nagu little, young, old poor, saint (lühend. St.) jne.:
His friends call him Little Hans. Have I told you that old Jones is dead? Poor Dick is quite ill.
- c) maade ja linnade nimed püsivate atribuutidega:
The climate of Western Europe is milder than that of Eastern Europe. The horse came originally from Central Asia.
- d) mägede, neemede ja järvede nimed eelneva üldnimega mount, cape, lake:
The Endeavour sailed round Cape Horn in 1768. Mount Everest is the highest mountain in the world.
- e) kohtade, tänavate, ehitiste nimed järgneva üldnimega:
I stood on London Bridge. We found ourselves in Oxford Street.

§ 75. Ainete nimed ilma atribuudita

esinevad artiklita

Iron is more useful than gold. Air is lighter than water. May I offer you a cup of tea?

§ 76. Abstraktsete mõistete nimed

jäävad artiklita, kui nad esinevad

- a) ilma atribuudita:

Time brings wisdom. Knowledge is power.

¹⁾ Püsivaks nimetame atribuuti, mis on teatava pärisnimega lahutamatu liitunud.

b) püsiva atribuudiga:

Human life is short. Chaucer has been called the father of English Poetry.

§ 77. Üldnimed ilma artiklita.

Artiklita esinevad

a) üldnimed pluuralis, kui nad on tarvitatud terve liigi nimetusena:

Dogs and cats are domestic animals. Cocks crow in the morning.

Märkus: Man (= inimene, mees) ja woman terve liigi nimetusena esinevad ilma artiklita ainsuses ja mitmuses:

Men are more active in England than anywhere else, women enjoy a greater liberty there.

b) üldnimed, mis tähendavad kogumit:

People easily catch cold in winter. Beef is the name given to the flesh of cattle.

c) üldnimed kõnetluses:

Get up, children, it is very late! Come here, little boy!

d) oma perekonna liikmete nimetused:

Take that book to father's study. Tell cook to make coffee for mother.

e) sõnad school, church, prison, market, bed, kui neid tarvitatakse abstraktses tähenduses, kui silmas peetakse mitte nende asukohta, vaid ülesannet (näit. school = õppetöö, õping; church = jumalateenistus; prison = vangistus jne.):

Church is over. He was kept in prison for many years. Go to bed.

Vrd. aga: **The school is opposite the church. The prison was destroyed by fire.**

f) sõnad breakfast, lunch, dinner, tea, supper, kui neid tarvitatakse üldistatud tähenduses:

After dinner we helped mother. What are you going to give us for supper?

g) substantiivid atributiivselt tarvitatud superlatiividega most, last, next:

Most boys like play better than work. Did you go to the concert last night (eile õhtul)? I intend to go to England next year.

Vrd. aga: **Dick has made the most mistakes (= the greatest number of mistakes). Which of these two towns has the most churches?**

h) substantiivid teatavates kõnekäändudes, näit.:

to go to town

— linna minema

to go on shore

— maale minema (laevalt)

to shake hands	— kätt andma (raputama)
to be at hand	— käepärast olema
hand in hand, arm in arm	— käsikäes
to take to heart	— südamesse võtma
to send, to leave word	— sõna saatma, jätma
to strike root	— juuri ajama.

Substantiiv definiitse (määrava) artikliga.

§ 78. Definiitse artikli kuju ja hääldamine.

Definiitse artikli kuju on the kõigis singulari ja pluurali kaasustes.

Definiitne artikkel hääldub

[de], kui järgnev sõna algab konsonandiga:

the town [de taun];

[di], kui järgnev sõna algab vokaaliga:

the end [di] end.

§ 79. Definiitse artikli tähendus.

a) Definiitsel artiklil on nõrgestunud demonstratiivpronoomeni tähendus:

He built a ship for himself and his companions. The ship's name was Argo.

b) Definiitsel artiklil on enamasti piiriv tähendus; ta eraldab üht asja või isikut teiste samasse liiki kuuluvate asjade või isikute hulgast.

Do you know the man who took your hat? The train did not stop at the stations of small towns.

c) Definiitsel artiklil on mõnikord ka üldistav, tervet liiki nimetav tähendus:

The dog and the cat are domestic animals.

§ 80. Pärismimed definiitse artikliga.

Definiitse artikliga esinevad

a) pärismimed pluuralis, näit.

1. isikute nimed:

James I, belonged to the house of the Stuarts.

2. maade nimed:

The Netherlands (the Low Countries); the United States; the East Indies.

b) Pärismimed, kui nad on seotud mõne iseloomustava või eristava atribuudiga:

1. isikute nimed:

The immortal Shakespeare lived from 1564 to 1616.

2. maade ja linnade nimed:

The London of the eighteenth century was different from the London of to-day.

3. päevade, kuude ja aastaaegade nimed:

The winter of 1812 was very cold. The July of this year was unusually warm.

c) jõgede, merede ja mägede nimed:

The Thames is the largest river in England. The Baltic Sea is very shallow. Travellers sail up the Rhine and climb the Alps.

Märkus: Jõgede nimed esinevad ilma artiklita liitnimeses nagu Stratford-on-Avon, Newcastle-on-Tyne jne.

d) laevade nimed:

The Titanic sank on her first voyage to America. At the end of nineteen days the Endeavour came within sight of a long coast line.

e) ilmakaarte nimed:

The wind blew from the east. The ship was driven towards the north.

Märkus: Artikkel puudub kõnekäändudes from north to south, from east to west jms.

§ 81. Ainete nimed

esinevad definiitse artikliga,

a) kui nad on seotud mõne eristava atribuudiga:

The water of the Thames at London Bridge is about thirty feet deep. He has lost the money you gave him.

b) kui on mõeldud teatav osa aimest, mis asub ligemas ümbruses:

The boy fell into the water. Mr. Winkle threw his feet in the air and dashed the back of his head.

§ 82. Abstraktsed mõisted:

esinevad definiitse artikliga, kui nad on seotud eristava atribuudiga:

General Wolfe was the life and soul of the attack. Napoleon played a great part in the history of Europe. The death of Queen Victoria.

§ 83. Üldnimed.

esinevad definiitse artikliga,

- a) kui nad on varemini mainitud või kirjeldatud, seega meile juba tuttavad:

A man had a dog. The dog was faithful to the man.

- b) kui nad on seotud eristava atribuudiga:

Here is the book you asked me for. I forgot (mul on meelest läinud) the name of the place. He is the cleverest boy in our class.

- c) kui nad on tarvitatud singularis terve liigi nimetusena:

The dog is a domestic animal. India may be called the kingdom of the tiger, as Africa is the kingdom of the lion.

Märkus: Man ja woman terve liigi nimetusena esinevad ilma artiklita:

Man is of greater bodily strength than woman.

Substantiiv indefiniitse (määramatu) artikliga.

§ 84. Indefiniitse artikli kuju.

Indefiniitsel artiklil on kaks kuju:

1. a, kui järgmine sõna algab konsonandiga:
a day, a one-eyed man;
2. an, kui järgnev sõna algab vokaaliga:
an old man, an article.

§ 85. Indefiniitse artikli tähendus ja tarvitamine.

Indefiniitne artikkel on nõrgestunud arvsõna one. Teda tarvitatakse seepärast ainult singularis ja nimelt:

- a) mõnikord arvsõna one algtähenduses:

Wait a moment! A bird in the hand is better than two in the bush.

Märkus: Selles tähenduses seisab indefiniitne artikkel ka aja, hinna ja kaalu ühikute ees:

The swallow can fly sixty miles an hour. This wine costs four shillings a bottle.

- b) üldistavas tähenduses (= iga, kestahe, mistahe):

A boy is stronger than a girl. An Englishman's house is his castle.

- c) et esitada senimainimata asju või isikuid:

An English traveller arrived at a hotel in Austria one evening. A girl outside says she wants to see you.

d) predikatiivse substantiivi ees (mõnikord partikliga as), kui see tähendab üldliiki, millesse kuulub üksik asi või isik:

This tree is an oak. He became a soldier. They sent him out as a messenger.

Märkus: Artikkel puudub predikatiivse substantiivi ees, kui see tähistab ametit, mis võib kuuluda vaid ühele isikule. Predikaaditäide jääb samuti artiklita verbi to turn järel.

Dick Whittington became Lord Mayor of London. You don't mean to say you have turned Catholic?

e) substantiivide ees teatavates kõnekäändudes, nagu näit.:

I have a headache	— mul on peavalu
I am in a hurry <i>huru</i>	— mul on rutt
it is a pity, a shame	— on kahju, häbi
to speak in a loud voice	— valju häälega kõnelema
to speak in a whisper	— sosinal kõnelema
to earn a living	— ülalpidamist teenima
to put an end to something	— lõppu tegema (milelegi)

Adjektiiv.

§ 86. Deklinatsioon.

Inglise keeles adjektiiv ei käändu, s. o. sugu, arv ja kaasus ei väljendu eri vormides:

The old man waited in silence. The old lad paid us a visit once a year. I could not see the old man's face.

§ 87. Komparatsioon.

Komparatsioonistmeid on kolm:

1. Positiiv	great	useful
2. Komparatiiv	greater	more useful
3. Superlatiiv	greatest	most useful

Komparatsioon toimub kahel viisil:

1. lõppude -er ja -est abil;
2. adverbide more ja most abil,

Esimesel viisil kujundavad komparatsioonistmeid

- a) kõik ühesilbised adjektiivid, näit. strong, stronger, strongest; small, smaller, smallest; high, higher, highest.

- b) kahesilbised lõpuga -y, näit. happy, happier, happiest; pretty, prettier, prettiest; early, earlier, earliest.
- c) kahesilbised rõhuga teisel silbil, näit. po'lite, politer, politest; sin'cere, sincerer, sincerest; se'cure, securer, securest; com'plete, completer, completest; re'mote, remoter, remotest.
- d) mõned muud kahesilbised, nagu, narrow, narrower, narrowest; clever, cleverer, cleverest; common, commoner, commonest; pleasant, pleasanter, pleasantest; handsome, handsomer, handsomest; quiet, quieter, quietest; cruel, crueller, cruellest; stupid, stupider, stupidest.

§ 88. Õigekirjutuse juhiseid.

Lõppude -er ja -est ees leiavad aset järgmised tüvemuutused:

- a) tüve lõppvokaal -e kaob:
fine, finer, finest; large, larger, largest.
- b) y asemel kirjutatakse i, kui eelmine häälik on konsonant:
happy, happier, happiest; heavy, heavier, heaviest; vrd. aga: gay, gayer, gayest;
- c) tüve lõppkonsonant lühikese lihtvokaali järel kirjutatakse kahekordsena:
big, bigger, biggest; hot, hotter, hottest.

§ 89. Komparatsioon more ja most abil.

More ja most abil kujundavad komparatsiooniastmeid: kahesilbilised (peale § 87 b-d nimetatud sõnade) ja kõik kolme- või enamsilbilised adjektiivid, nagu näit. important, more important, most important; useful, more useful, most useful; dangerous, more dangerous, most dangerous; agreeable, more agreeable, most agreeable jne.

§ 90. Adjektiivid ebakorrapäraste komparatsiooniastmetega.

good	better	best
bad	worse	worst
evil		
ill		
much	less	least
many		
little	more	most

§ 91. Adjektiivid kahekordsete komparatsiooniastmetega.

near	nearer	{ nearest
		{ next

far	{ farther further	{ farthest furthest
old	{ older elder	{ oldest eldest
late	{ later latter	{ latest last

1. near.

- a) nearest tähistab kaugust (= kõige lähem):

Could you show me the nearest way to the station?

- b) next tähistab järjekorda ruumis või ajas (= järgmine):

He lives next door to Mr. Brown. Come next week!

2. far.

- a) farther, farthest tarvitatakse ruumilises tähenduses:

The sun is farther from the earth than the moon. The little boy was standing in the farthest end of the garden.

- b) further tarvitatakse enamasti kaudes tähenduses:

I wish to hear no further details. Have you anything further (= more) to say?

3. old.

- a) elder, eldest on tarvitatav atribuudina ja tähistab ühest perekonnast pärit olevate isikute vanusevahet:

My eldest brother is two years older than I. George Washington was the eldest of five children.

- b) old, older tarvitatakse predikaadina ja atribuudina (peale eelmises punktis nimetatud juhtude):

This boy is the oldest in his class. He has two sisters both older than himself.

4. late.

- a) later, latest tarvitatakse ajalises tähenduses:

In winter I get up later than in summer. I shall be back on Wednesday at latest.

- b) latter = „viimane (kahest)“ on vastandiks sõnale former (eelmine):

I have a clock and a watch: the former hangs on the wall, the latter is in my pocket.

- c) last = „viimane (mitmest)“ on vastandiks sõnale first (esimene):

Is this your last word? I was the last to enter the room. Write down the last two letters of the alphabet.

Märkus: Tuleb tähele panna sõnajärjestut kõnendeis nagu the first two, the last three years jne. (mitte the two first, the three last).

§ 92. Võrdlevad konjuktsioonid ja adverbid.

1. Võrdlev konjuktsioon: „kui“ on inglise keeles

a) positiivi järel *as*

a) *as . . . as = nii . . . kui:*

Be as quick as you can I am as hungry as a wolf.

b) *not so . . . as = mitte nii . . . kui:*

The winters in Ireland are not (never) so cold as those in England A month is not so long as a year.

b) komparatiivi järel *than*:

London is larger than any other town in England. Wisdom is better than wealth.

2. „mida . . . seda“ = *the . . . the:*

The more I read this book the more I like it. The farther we go to the north the colder it grows. The less I hear of you the better.

§ 93. Lisamärkmeid komparatiivi ja superlatiivi tarvitamise kohta.

a) Komparatiivi rõhutamine toimub adverbide *much, still, far* abil:

A man is much bigger and stronger than a boy. This is a far better road. Hyde Park is still more beautiful than Regent's Park.

b) Not asemel tarvitatakse komparatiivi juures *ka no ja not any:*

We talked no longer about it = we did not talk any longer about it. No less than ten people have told me the story.

c) Superlatiivi rõhutamiseks tarvitatakse *by far, very:*

Criquet is by far the most popular game in England. Do your best, your very best!

d) atributiivse superlatiivi ees seisab harilikult definiitne artikkel:

The eldest son succeeded his father on the throne. I shall do it with the greatest pleasure.

e) Predikatiivne superlatiiv on

1. artiklita, kui ta juures puuduvad täiendid:

English goods are best. When our distress is greatest, God's assistance is nearest.

2. definiitse artikliga, kui ta on laiendatud täiendiga nagu *of all, in the world jne.,* või kui subjekti ees on juba atributiivne superlatiiv:

English goods are the best in the world. The shortest way is not always the easiest. These two boys are the tallest in their class.

Adjektiiv lauseliikmena.

§ 94. Adjektiiv atribuudina.

Atributiivne adjektiiv seisab

1. substantiivies,

a) kui adjektiiv on ilma täiendita:

A beautiful tree stood before the house. She was a tall girl with brown hair and a pale face.

b) kui ta on täiendatud ainult adverbiga:

Chaucer was the first really great English poet. He is a remarkably clever man.

2. substantiivi järel,

a) kui adjektiiv on laiendatud täienditega:

He is a man proud of his titles. London is a city worthy of its great position. A wall twenty feet high.

b) kui ta on eriti rõhutatud:

**A man with a spirit so high and an intellect so powerful!
A penny saved is a penny gained.**

3. artikli ees, kusjuures

a) definiitse artikli ees seisavad half, double, both, all:

I owe him double the sum. Both the ships sank. All the boys are in the class. I could have done it in half the time.

b) indefiniitse artikli ees seisavad

a) such, what, half, quite, many:

That is quite a different thing. I have never seen such a beautiful garden. You are half an hour late.

b) so, as, too + adjektiiv:

I was not prepared for so kind a welcome. Love is as blind a passion as hatred.

§ 95. Adjektiiv pronoomenitega one ja ones.

Kui adjektiiv-atribuudile järgnev substantiiv jääb mingipäraselt nime-
tamata (olles juba varemini nimetatud, kontekstist mõistetav jne.), siis
astub substantiivi asemele pronoomen one, mitmuses ones.

**New churches were built and old ones were repaired. The sermon
was a very good one.**

§ 96. Pronoomen one jääb tarvitamata:

a) enamasti komparatiivi ja superlatiivi järel:

**The younger of the boys is cleverer than the older. It's a very
good pencil, you can't find a better (one).**

b) kui adjektiivid on kõrvutatud vastanditena:

A new city was built on the ruins of the old. Some people have black eyes and some have grey.

c) kui substantiiv, mida one peaks asendama, on ainenimi:

I like bathing in salt water better than in fresh. I prefer black tea to green.

§ 97. Substantiiv atributiivse adjektiivina.

Substantiivid, eriti koha- ja ainenimed, esinevad sageli atributiivse adjektiivina:

A London merchant. A gold watch. A stone house. A railway station. A grammar exercise.

Märkus 1: Eri lõpuga adjektiivid on olemas ainult mõnest ainenimest, nagu näit. a wooden house, a woolen coat.

Märkus 2: Mitte ainult üksikud substantiivid, vaid ka terved sõnaderühmad võivad esineda atribuudina substantiivi ees:

A five-mile journey. My next-door neighbour. The front-door bell. A eat-and-dog life. This good-for-nothing boy.

§ 98. Adjektiiv predikaadina.

Adjektiiv esineb

1. subjektiivse predikaaditäitena

a) verbide to be, to get, to become, to turn,, to grow, to seem, to appear, to look, to remain järel:

He entered the house, but it was empty. It was getting late in the afternoon. You look pale and tired.

b) mõningate intransitiivsete verbide järel, näidates, missugune on subjekt tegevuse ajal:

The door stood open We lay quiet behind the sofa. I felt hungry and tired. The rose smells sweet. He died young.

2. objektiivse predikaaditäitena transitivsete verbide järel, näidates, missugune on või missuguseks muutub objekt:

Joe had left the front door open. We had to eat our dinner cold. Do you really think it possible?

§ 99. Ainult predikaadina

esinevad järgmised adjektiivid:

- a) **to be well** — terve olema (atrib. healthy);
to be ill — haige olema (atrib. sick);
to be worth — väärt olema (atrib. worthy).

Poor Dick is ill again. The doctor felt the sick man's pulse. Jim is quite well; he is a healthy boy. My watch cost me four pounds, but it is worth the money. London is a city worthy of its great position.

- b) to be afraid — kartma (atrib. frightened, shy, timid);
 to be alike — sarnanema (atrib. similar);
 to be alive — elus olema (atrib. living);
 to be alone — üksi olema (atrib. lonely, solitary);
 to be ashamed — häbi tundma, häbenema;
 to be asleep — magama;
 to be awake — ärkvel olema;
 to be aware — teadlik olema.

They are very much alike. Are your parents still alive. Is he asleep or awake? At first he was afraid to speak. Are you ashamed of your friends?

§ 100. Adjektiiv substantiivina.

1. Adjektiiv võib definiitse artikli abil esineda substantiivina. Niisugune substantiiviks muutunud adjektiiv võib tähendada

a) abstraktset mõistet (singular):

The true is the beautiful. We should try to combine the useful with the agreeable.

b) kogumõistet ehk liiki, kuhu kuuluvad kõik selle omadusega isikud (pluural, kuid ilma lõputa -s):

The poor are often happier than the rich. In the middle ages only the wealthy could have any books.

Mõned adjektiivid võivad esineda täielikkude substantiividena, kujundades pluurali lõpuga -s:

black	— must, neeger	mortal	— surelik
white	— valge	criminal	— roimar
noble	— aadlik	Christian	— kristlane
savage	— metslane	Catholic	— katoliiklane
native	— pärismaalane	opposite	— vastand
		secret	— salatus

2. Substantiividena ainult pluuralis tarvitatakse:

goods	— kaubad	valuables	— väärtasjad
sweets	— maiutused	vegetables	— aedvili
eatables	— toitained	particulars	— üksikasjad
drinkables	— joogid	movables	— vallasvara

Adverb.

§ 101. Adverbide liigitus.

1. Algupära järgi on adverbid

- a) algupärased: now, soon, here, there, then, so, thus, why, yet, often jne.
b) tuletatud: sometimes, nowadays, otherwise, always, meanwhile, indeed, bravely, daily jne.

2. Tähenduse järgi on adverbid

a) koha adverbid:

here	— siin, siia	far	— kaugel, -e
there	— seal, sinna	near	— lähedal, -e
back	— tagasi	away	— ära
everywhere	— igal pool	out	— väljas, välja
nowhere	— ei kuski	in	— sees, sisse
elsewhere	— mujal	home	— koju

b) aja adverbid:

now	— nüüd	late	— hilja
already	— juba	early	— vara
always	— ikka	soon	— varsti
ever	— kunagi, ikka	afterwards	— pärastpoole
never	— mitte kunagi	once	— kord
then	— siis	first	— esmalt, enne
again	— jälle	meanwhile	— vahepeal
often	— sagedasti	yesterday	— eile
seldom	— harva	to-day	— täna
sometimes	— mõnikord	to-morrow	— homme

c) viisi adverbid:

thus	— niiviisi	easily	— kergesti
well	— hästi	quickly	— ruttu
badly	— halvasti	wisely	— targasti

d) määra ja hulga adverbid:

almost	} — peaaegu	very	— väga
nearly		much	— palju, väga
quite	— üsna, päris	little	— v he
scarcely	} — vaevalt	too	— liiga
hardly		enough	— küllalt

e) jaatavad ja eitavad adverbid:

no	— ei	indeed	— tõesti
yes	— ja	certainly	— kindlasti
not	— mitte	surely	— kindlasti, vististi

§ 102. Adverbide tuletamine adjektiividest.

Adverb tuletub adjektiivist sufiksi *-ly* abil:

deep — deeply; soft — softly; bad — badly.

Märkus 1: Sama sufiksi abil tuletatakse adverbe ka substantiividest ja partitsiipidest:

- a) **partly, purposely, namely, instantly;**
- b) **untiringly, unexpectedly.**

Märkus 2: Adjektiividest, lõpuga *-ly* (**manly, friendly, silly, lovely, lonely, ugly** jne.) adverb ei tuletatu sufiksi *-ly* abil vaid asendub mõne vastava adverbialaali või sünonüümiga, näit. **friendly — in a friendly way, like a friend, cordially; silly — in a silly way, foolishly** jne.

§ 103. Õigekirjutuse juhiseid.

Lõpu *-ly* ees leiavad aset järgmised tüvemuutused:

- a) *y* muutub *i*-ks:

merry — merrily; happy — happily; easy — easily;

Märkus: Ühesilbistes sõnades on kirjaviis kõikuv, näit.

shy — shyly, dry — drily või dryly, sly — slily või slyly;

- b) sõnades lõpuga *-ll* langeb välja üks *l*:

full — fully; dull — dully;

- c) lõppvokaal *-e* järgmistes sõnades:

true — truly; due — duly; whole — wholly;

- d) lõpu *-le* asemele astub *-ly*, kui eelnev häälik on konsonant:

noble — nobly; gentle — gently; probable — probably; vrd. aga sole — solely.

§ 104. Adverbide komparatsioon.

Komparatsioonistmeid kujundavad

- a) adverbid lõpuga *-ly* *more* ja *most* abil:

bravely, more bravely; most bravely; easily, more easily, most easily; quickly, more quickly, most quickly;

- b) algupärased ja adjektiivkujulised (vrd. § 105 adverbid *-er* ja *-est*) abil:

soon, sooner, soonest; hard; harder, hardest;

- c) ebakorrapärased adverbid:

well, better, best; badly (ill), worse, worst; much, more, most; little, less, least.

§ 105. Adjektiivikujulised adverbid.

I. Mõned adverbid ei erine kujult adjektiivist. Siia kuuluvad

- a) adverbid lõpuga -ly, mis tähendavad a e g a, nagu early, hourly, daily, weekly, monthly, yearly:

Tom is an early riser. He rises early. He works eight hours daily. This is a daily newspaper;

- b) adverbi ebakorrapärane komparatiiv ja superlatiiv:

The poor man must have seen better days. You know him better than I do. Tom is the best friend. I have ever had. I work best at night;

- c) sõnad:

	Adjektiivina	Adverbina
well	— terve	hästi
ill	— haige, halb	halvasti, kurjasti
pretty	— ilus, kena	kaunis
still	— vaikne	veel, ikka veel
only	— ainus	ainult
fast	— kiire	kiiresti, kõvasti
long	— pikk	kaua
much	— palju	väga, palju
little	— väike	vähe
straight	— sirge	otse

I am not quite well to-day. Annie likes to dress well. She is a pretty girl. I know her pretty well. We have a long day before us. We had not long to wait.

II. Mõned adverbid esinevad kahesugusel kujul: muutumatuina adjektiivi algvormis ja selle kõrval sufiksi -ly abil tuletatud kujul, millel on harilikult eelmisest erinev tähendus. Siia kuuluvad näiteks

- a) **hard, hardly: The wind blew hard. He works hard (kõvasti). I could hardly (vaevalt) believe my eyes.**
- b) **near, nearly: Come as near (lähedale) as you can. We had nearly (peaaegu) finished our work when it began to rain.**
- c) **late, lately: You come too late (hilja). I have not seen him lately (viimasel ajal). I met her lately (hiljuti) at a concert.**
- d) **dear, dearly: I decided to sell my life dear (kallilt). She loved her son dearly (hellalt, südamest).**
- e) **short, shortly: He stopped short (järsku) and looked round. We met him shortly (varsti) afterwards.**
- f) **high, highly: He likes to play high (kõrgelt). It is a highly (väga) interesting document.**

§ 106. Eitamine.

Eitavad partiklid on

1. *not*, mille asend on eitava sõna ees; kui eitatud on predikaat, siis seisab *not* infiniitse verbi (infinitiivi, gerundiumi või partitsiibi) ees:

You can say that in Estonian, but not in English. I warned you not to go there. You need not stay here. I have not seen him lately.

2. *no*, mida tarvitatakse

a) *not a ja not any* asemel (ka liitsõnades: nobody = not anybody, nothing = not anything, jne.):

He is not a fool = he is no fool. He has not any children = he has no children. He did not get anything = he got nothing.

b) sagedasti komparatiivi ees:

Some of the Scotch ponies are no bigger than a large dog. No sooner said than done.

Lauses tohib olla ainult üks eitav sõna:

Good words cost nothing = good words do not cost anything. He knows no language but his own = he does not know any language but his own. He did not invite me. He never invited me.

Pronoomen.

Personaalpronoomen.

§ 107. Muuted.

	Singular					Plural		
	1	2	3			1	2	3
	Nominativ	I	you	he	she	it	we	you
Objektiv	me	you	him	her	it	us	you	them

1. Pronoomen *I* kirjutatakse alati suure tähega, pronoomen *you* väikese algustähega (ka viisakusvormina *Teie*).

2. Muud eesti kaasused väljenduvad prepositsioonide abil samadel alustel, kui substantiivil:

He gave the book to me; took it from me; he played with me; it was very kind of him; I don't know what I should do without him, etc.

§ 108. Refleksiivpronoomen.

Singular	Pluural
1. myself	ourselves
2. (Thyself)	yourselves
3. { himself	themselves
herself	
itself	
oneself (ka: one's self)	

Refleksiivpronoomenit tarvitatakse

a) rõhutatavas tähenduses (= ise, ennast jne.), kui ta esineb ühes substantiiviga või personaalpronoomeniga:

Parliament was opened by the Queen herself. You told me so yourself. The room itself was not very large.

b) refleksiivses tähenduses, kui tegevuse subjekt ja objekt on sama isik:

Mary Stuart threw herself at the feet of Queen Elizabeth. We defend ourselves, when we are attacked.

Märkus: Prepositsiooni järel tarvitatakse refleksiivpronoomeni asemel enamasti personaalpronoomenit (eriti kui prepositsioonil on ruumiline tähendus):

Oliver Cromwell gathered round him a body of determined men like himself. I heard footsteps behind me.

§ 109. Retsiprookne (vastastikune) pronoomen.

Vastastikkuse vahekorda väljendavad each other ja one another:

We do not understand each other (teineteist). We wished one another (üksteisele) a merry Christmas and happy New Year.

§ 110. Possessiivpronoomen.

Substantiivsed muuted		Adjektiivsed muuted	
Singular	Pluural	Singular	Pluural
1. my	1. our	1. mine	1. ours
2. your	2. your	2. yours	2. yours
3. { his	3. their	3. { his	3. theirs
her			
its			

§ 111. Adjektiivsed muuted.

Neid muuteid tarvitatakse siis, kui possessiivpronoomenile järgneb substantiiv:

This is my chair. Our house is large.

Neil muuteil on sama asend kui artiklil ja seepärast seisavad nemadki sõnade all, both, double, half järel:

He gave me both his hands. The king gave half his kingdom to his younger brother.

§ 112. „Oma“.

Eestikeelne „oma“ väljendub inglise keeles

- a) subjektile vastava possessiivpronoomeniga:

I love my mother, you love your mother; he loves his mother, she loves her mother, etc.

- b) vastava possessiivpronoomeniga + own (et rõhutada pronoomenit):

A prophet has no honour in his own country. We do not see our own faults.

Märkus: Kui substantiiv on seond indefiniitse artikliga või pronoomeniga *no*, siis väljendub *o m a* keelendiga *o f m y* (your, his, her, our, their) *o w n*, mis järgneb substantiivile:

I have a little money o f m y o w n. We have no garden o f o u r o w n.

§ 113. Substantiivsed muuted.

Neid muuteid tarvitatakse

- a) kui possessiivpronoomenile ei järgne substantiivi:

it is a pretty good imitation of my writing, but it isn't mine! What is mine is yours.

- b) prepositsiooniga *o f* substantiivi järel, kui viimane on seotud indefiniitse artikliga või pronoomeniga:

His brother was a school-fellow o f m i n e. This is no business o f y o u r s. I do not like this plan o f y o u r s.

§ 114. Demonstratiivpronoomen.

Singular	Pluural
this [dis] — see that — too	these [di : z] — need those — need
Singular ja pluural such — niisugune, selline same — sama	

§ 115. This ja that.

This, that, these ja those tarvitatakse

a) adjektiivselt (järgneva substantiiviga):

This book is very interesting. Who are these boys?

Märkus: Tähelepanu väärivad anglitsismid this morning — täna hommikul, this day week — täna nädala pärast, in this country — meie mal.

b) substantiivselt, kusjuures this ja that osutavad ainult asjadele:

What is that? Are these your gloves? Some people like this, others like that.

Märkus: Kui substantiivselt tarvitatav demonstratiivpronoomen asendab isikut, siis täiendub ta pronoomeniga one:

Which of these boys is your brother, this one or that one?

§ 116. Determinatiivpronoomen.

Determinatiivpronoomenita esinevad that, those seoses prepositsionaalse atribuudiga või relatiivlausega, mis mõnel juhul lüheneb partitiiviks või adjektiiviks:

The climate of Scotland is colder than that of England. Those who desire too much lose even that which they already have. Among those invited was a negro. Those present are excepted, of course.

§ 117. Such, same, so.

1. Such (niisugune, selline, nii) tarvitatakse substantiivselt ja adjektiivselt: -

The fog was such that we could see very little.

2. The same (sama) tarvitatakse substantiivselt ja adjektiivselt:

I could not stay in the same house with him. Perhaps Jim would have done the same. It is all the same to me.

3. So esineb demonstratiivpronoomeni tähenduses,

a) asendades predikatiivset substantiivi või adjektiivi:

We are good friends, let us remain so (jääme selleks). Our housemaid is honest, or at least seems so.

b) asendades verbide to hope, to think, to believe, to suppose, to say, to tell, to do juures objekti, mis osutab eelneva lause sisule:

You will be back in three days. I hope so. Shall I send you the books by post? Yes, do so, please!

§ 118. Interrogatiivpronoomen.

N. who [hu:] - kes?	what - mis? mis - sugune?
G. whose [hu:z] - kelle?	which - kes? mis?
O. whom [hu:m] - keda?	missugune?

§ 119. Who.

Who esineb ainult substantiivselt tähenduses „kes“:

Who will accompany me? Whose book is this? Whom did you ask? Who are those gentlemen?

§ 120. What.

What tarvitatakse

a) substantiivselt tähenduses „mis“:

What is the matter with him? What can I do for you?

b) adjektiivselt tähenduses „mis“, „missugune“:

At what time will he arrive? What books have you read?

What tarvitatakse ka hüüdlausestes, harilikult indefiniitse artikliga singularis:

What a pity! What a small world it is!

§ 121. Which.

Which tarvitatakse, kui küsimus puudutab ainult piiratud arvu isikuid või asju, mille hulgast kõne alla tulevad üks või üksikud.

Which esineb

a) substantiivselt tähenduses „kes (nendest)“, „mis“, „kumb“:

Which is the ninth month of the year? Which is the highest mountain in the world? Which of you left the door open?

b) adjektiivselt tähenduses „mis“, „missugune (nendest)“, „kumb“:

Which months have thirty days, and which have thirty-one? Which hand did you show? We did not know which way to turn.

§ 122. Interrogatiivpronoomen prepositsiooniga.

Kui interrogatiivpronoomen esineb koos prepositsiooniga, siis taandub viimane harilikult lause lõppu:

What are you laughing at? What is the story about? What is paper made of?

§ 123. Relatiivpronoomen.

Relatiivpronoomenid on who — kes, which — mis, that — kes, mis, what — see mis.

Relatiivpronoomen seob kõrvallause pealusega. Pronoomeni valik ja tarvitamine oleneb sellest:

- a) kas kõrvallause sisaldab täiendit, mis on pealause arusaamiseks oluliselt tarvilik, või
- b) kas kõrvallause sisaldab täiendit, mis pealause arusaamiseks ei ole tingimata tarvilik.

Esimest liiki lauseid nimetatakse piirivateks ja nende sidumiseks pealausega tarvitatakse relatiivpronoomeneid that, who, which. Teist liiki lauseid nimetatakse jätkavateks ehk seletavateks, ja nende sidumiseks pealausega tarvitatakse pronoomeneid who ja which, mitte that. Need kaks liiki relatiivseid erinevad ka selles, et jätkavaid laused lahutatakse pealausest komaga, piirivaid aga mitte, sest nad on tihedalt seotud pealausega.

§ 124. Who

tähendab kes:

My brother, who has lately returned from Paris, will stay with me for a week. The gentleman whom you see there is a famous actor.

Genitiiv whose tähendab kelle, mõnikord ka mille, ja on tarvitatav possessiivse või subjektiivse genitiivina! teistel juhtudel tarvita- takse of whom:

The Gauls, whose leader was called Brennus, tried to take Rome. Don't use words whose meaning is not clear to you. Mr. Brown has three sons, of whom Charles is the eldest.

§ 125. Which

tähendab mis:

There is one fact which you may not have noticed. Parliament accused Charles I.

Genitiiv of which seisab tähendatava sõna järel:

There you see the river Niagara, the length of which is thirty-three miles.

§ 126. What.

That which = see mis asemel tarvitatakse harilikult what:

Never put off till to-morrow what you can do to-day. I could hear every word of what she said.

§ 127. Üldistatud relatiivpronoomen.

Pronoomeneid who, which, what üldistab ever:

whoever — igauks, kes, kes iganes;

whatever } — mis iganes, kõik mis.
whichever }

Whoever lost his foot in the battle, never rose again.

Whatever I have is yours.

§ 128. That.

That tähendab kes, mis, kuid teda tarvitatakse ainult piirivates relatiivlausetes. Relatiivpronoomenina on that alati rõhutu ja seetõttu ei või ta ees seista prepositsioon; viimane asetub tarbe korral verbi järele relatiivlause lõppu. Eriti on that tarvitatav superlatiivi ja pronoomenite all, much, no, something, anything, nothing, everything järel:

All that glitters is not gold. It is not money that makes the gentleman. He spoke of the men and things that he had seen.

§ 129. Relatiivpronoomeni ärajätt.

Kui piirivas relatiivlause pronoomen esineb otsese objektina, siis võib ta hoopis ära jääda:

Ask the first person (whom) you meet in the street. The best thing (that) you can do is to go home.

§ 130. Relatiivpronoomen prepositsiooniga.

Kui piirivas relatiivlause pronoomen esineb koos prepositsiooniga, siis prepositsioon võib seista pronoomenite whom, which ees:

You are the man for whom I have been looking.

Harilikult taandub prepositsioon relatiivlause lõppu ja pronoomen (whom, which, that) võib ära jääda:

You are the man (whom, that) I have been looking for.

Indefiniitne pronoomen.

§ 131. One.

One tarvitatakse

a) tähenduses „keegi“, „mõni“:

She stood for a few minutes like one turned to stone. He lay like one dead.

b) subjektina impersonaalsetes lausetes:

One must do one's duty. One feels most happy at home.

c) varemalt nimetatud substantiivi asendajana:

I have not yet received a letter from him, but I hope to get one to-morrow. Do you want a gold watch or a silver one?

§ 132. No, none.

a) No (ei ükski, ei miski) tarvitatakse adjektiivselt nii singularis kui pluuralis:

No rose without a thorn. I have no money. He tried to say something, but found no words.

b) liiteid no one, nobody, nothing tarvitatakse substantiivselt singularis:

No one is too old to learn. Nothing falls into the mouth of a sleeping fox.

c) None (ei keegi, ei ükski, ei mingi) tarvitatakse substantiivselt singularis ja pluuralis:

I hoped to receive an answer to my letter, but there was none. "Where are the apples?" There are none.

§ 133. All.

All (kõik, kogu, terve) on tarvitatav substantiivselt ja adjektiivselt, nii singularis kui ka pluuralis. Atribuudid ja definiitne artikkel asetsevad pronoomeni all järel.

You know nothing of all this. Why did you burn all your papers? I gave him all the money I had.

Märkus: Adverbina esineb all tähenduses „päris“, „täitsa“. Anglitsismidena on tähelepandavad adverbiaalid at all — üldse, not at all — mitte sugugi, after all — lõppude lõpuks, all alone — päris üksinda, all the better — seda parem, all at once, all of a sudden — üsna äkki, first of all — kõigepealt, last of all — kõige viimaks, all but — peaaegu, all the same — ükskõik; ikkagi, sellegipärast.

The young woman was dressed all (üleni) in black. It is not necessary at all. It may be true after all.

§ 134. Some, any.

Some ja any (mõni, mingi) märgivad ainenimede singulari ja üldnimede pluurali ees määramatut hulka või arvu, mis eesti keeles leiab väljendust sageli ainult partitiivi kaudu:

Will you have some coffee or some tea? I don't drink any beer. There ought to be some letters for me.

Some ja selle liited (someone, somebody, something, somewhere, somehow) esinevad jaatavates lausetes:

I had some friends with me. I have some other things to do.

Any ja selle liited (anyone, anybody, anything, anywhere, anyhow) leiavad tarvitamist küsi-, eitus- ja tinglausetes:

Have you any English books to give me? No, my boy, if I had any, I should let you have some with pleasure.

Märkus: Any ja selle liitsõnu tarvitatakse ja jaatavates lausetes, kuid siis juba eritähendusega any — iga (ükskõik thing — iga asi, ükskõik mis.

You may come at any time. Anything is better than such a life. Anybody can do that.

§ 135. Each.

tähendab iga (piiratud arvust) ja esineb

a) substantiivselt tähenduses iga üks, kumbki:

Each of them wrote a name on a piece of paper. Sam and Dick got a shilling each.

b) adjektiivselt tähenduses iga (kahe asja või isiku puhul kumbki):
The bridge had a tower at each end. I have five fingers on each hand.

§ 136. Every.

tähendab üldistavalt iga (piiramata arvust) ja esineb

a) adjektiivselt:

I see him every day. If you speak slowly, he will understand every word.

b) liitsõnades everybody, everyone, everything, everywhere

When winter comes, everyone skates in Holland. You must tell me everything.

§ 137. Both.

Both (mõlemad) tarvitatakse substantiivselt ja adjektiivselt. Definiitne artikkel, possessiiv- ja demonstratiivpronoomen. asetsevad sõna both järel.

Both his parents had died. Both the boys are at school.

Märkus: Both on alati rõhutatud. „Mõlemad“ ilma loogilise rõhuta on the two:

The two banks of the Thames are connected by seventeen bridges.

§ 138. Either, neither.

Either (kumbki) tarvitatakse substantiivselt ja adjektiivselt:

There are great buildings on either side of the river. I have received no answer to either of my two letters.

Neither (ei kumbki) tarvitatakse substantiivselt ja adjektiivselt:

Neither could understand the other. Neither party would trust the other.

§ 139. Other.

Other (teine, muu) esineb adjektiivse või substantiivse pronoomenina. Substantiivselt tarvitatuna, omab other pluuralis lõppu —s.

My brother lives on the other side of the street. Read these books first, and then I will send you the others.

Other indefiniitse artikliga kirjutatakse kokku (another).

Will you not take another (= veel üks) cup of tea? He did not say another word (= ühtki sõna enam).

Anglitsisme: the other day — hiljuti; some day or other — ühel ilusal päeval (tulevikus).

Märkus: „Kui“ väljendub siin sõnaga „than“:
I have no other money than Estonian.

§ 140. Much, many.

tarvitatakse substantiivselt ja adjektiivselt tähenduses palju, nimelt:

a) much (more, most) singularis:

I have not much time left. She does not talk much.

b) many (more, most) pluuralis:

We had many friends. I wish you many happy returns of the day.

§ 141. Little, few.

tarvitatakse substantiivselt ja adjektiivselt tähenduses vähe, nimelt

a) little (less, least) singularis:

They had little or nothing to eat. Much talk, little work.

b) few (fewer, fewest) pluuralis:

Few birds fly as fast as the swallow. Many are called, but few are chosen.

Märkus: Erinevas tähenduses tarvitatakse a little — natuke, veidi, a few — mõni, paar.

Could I have a little more milk, please. In a few minutes all was over.

§ 142. Whole.

Whole (terve) tähendab asja tervikuna, all tähendab asja üksikute osade kogumina. Pärinimedele ees tuleb tarvitada substantiivset vormi the whole of. Nii: all London — kõik Londoni elanikud; the whole of London — Londoni linn terves ulatuses.

We stayed in London nearly the whole of June. The whole family is together.

§ 143. Several.

tarvitatakse substantiivselt ja adjektiivselt tähenduses mitu

Several persons were killed in that railway accident. In several northern countries the skins of bears are used as beds.

Numeraal.

§ 144. Kardinaal- ja ordinaalarvud.

1. one	1. the first (1st)
2. two	2. the second (2nd)
3. three	3. the third (3rd)
4. four	4. the fourth (4th)
5. five	5. the fifth (5th)
6. six	6. the sixth
7. seven	7. the seventh
8. eight	8. the eighth
9. nine	9. the ninth
10. ten	10. the tenth
11. eleven	11. the eleventh
12. twelve	12. the twelfth
13. thirteen	13. the thirteenth
14. fourteen	14. the fourteenth
15. fifteen	15. the fifteenth
16. sixteen	16. the sixteenth
17. seventeen	17. the seventeenth
18. eighteen	18. the eighteenth
19. nineteen	19. the nineteenth
20. twenty	20. the twentieth
21. twenty-one	21. the twenty-first
22. twenty-two	22. the twenty-second
23. twenty-three	23. the twenty-third
24. twenty-four	24. the twenty-fourth
25. twenty-five	25. the twenty-fifth
26. twenty-six	26. the twenty-sixth
27. twenty-seven	27. the twenty-seventh
28. twenty-eight	28. the twenty-eighth

29. twenty-nine	29. the twenty-ninth
30. thirty	30. the thirtieth
40. forty	40. the fortieth
50. fifty	50. the fiftieth
60. sixty	60. the sixtieth
70. seventy	70. the seventieth
80. eighty	80. the eightieth
90. ninety	90. the ninetieth
100.	100. the (one) hundredth
one hundred	
a hundred	
145. one hundred and forty-five	145. the hundred and forty-fifth
200. two hundred	200. the two hundredth
1000. one thousand	1 000. the thousandth
2000. two thousand	2 000. the two thousandth
1 000 000. one million	1 000 000. the millionth

§ 145. Märkmeid numeraalide kohta.

- a) Arvudel 13—19 on kaasrõhk teisel silbil:
'thir'teen, 'four'teen, 'fif'teen, 'six'teen jne.
- b) Ühelised ja kümmelised liituvad sidejoonega:
twenty-seven; the twenty-seventh.
- c) Ühelised ja kümmelised liituvad sajalistega sõnaga and:
256 = two hundred and fifty-six.
- d) 100, 1000 tuleb lugeda a hundred ehk o n e hundred jne.
His income is about a thousand pounds.
- e) Hundred ja thousand saavad pluuralis lõpu -s ainult siis, kui nad on tarvitatud substantiividena („sajad“, „tuhanded“):
three hundred children; hundreds of children; two thousand years; thousands of years.
- f) Million esineb pluuralis lõpuga -s või ilma; esimesel juhul järgneb substantiiv prepositsiooniga of, teisel juhul ilma;
five millions of pounds; millions of pounds; five million pounds.
- g) Järgarvud (peale erandite first, second ja third) kujunduvad põhiarvudest lõpu -th abil:
six — the sixth, seven — the seventh.
- h) Kuupäev (daatum) kirjutatakse April 7th, 1936 ja loetakse the seventh of April, nineteen hundred, and thirty-six (sagedasti lühendatult nineteen thirty-six).

§ 146. Murdarvud.

Murdudel on loendajaks põhiarv, nimetajaks — järgarv.

$\frac{1}{2}$ — a half

$\frac{1}{4}$ — a fourth (a quarter).

§ 147. Numeraaladverbid.

1. firstly, first, in the first place; secondly, in the second place; thirdly, in the third place, etc. = esimeseks, teiseks, kolmandaks, jne.

2. once, twice, three times (thrice), four times, five times, etc. = üks kord, kaks korda, jne.

3. single, double (twofold), triple, treble (threefold), fourfold, fivefold, etc. = ühekordne, kahekordne, jne.

Prepositioon.

Prepositioonid seonduvad inglise keeles neile järgneva objektiiviga.

§ 148. About.

1. Ruumilises tähenduses: ümber, mööda, juures.

We walked a bout (mööda) the streets. I looked a bout me (ringi). The villages a bout Paris (ümbruses).

2. Ajalises tähenduses (ligikaudse aja märgistamiseks): ümber, umbes:

It was a bout five o'clock.

2. Ajalises tähenduses: enne.

3. Kaudses tähenduses:

a) umbes: **A bout three hundred soldiers were killed;**

b) kohta, üle: **We know very little a bout Shakespeare's life;**

c) pärast: **Don't trouble yourself a bout it.**

§ 149. Above.

1. Ruumilises tähenduses: (millegi) kohal, üle.

The lamp hangs a bove the table. Keep your head a bove the water.

2. Kaudses tähenduses: üle (= enam kui):

Nelson loved his country a bove his own life.

§ 150. Across.

Ruumilises tähenduses: (risti) üle, läbi; teisel pool.

He swam a cross the river. The church is a cross the street.

1. Ruumilises tähenduses: järele, järel.

I ran a fter the boy, but could not catch him. I shut the door a fter him.

2. Ajalises tähenduses: pärast, järel.

A f t e r r a i n c o m e s s u n s h i n e .

3. Kaudses tähenduses: järgi.

O u r l i t t l e d a u g h t e r s h a l l b e c h r i s t e n e d L u c y a f t e r o u r m o t h e r .

§ 152. **Against.**

1. Ruumilises tähenduses: vastu.

H e l e a n e d a g a i n s t a t r e e .

2. Kaudses tähenduses: vastu.

T h a t i s a g a i n s t t h e l a w .

§ 153. **Along.**

Ruumilises tähenduses:

a) mööda, piki: **L e t u s w a l k a l o n g t h e b a n k .**

b) kaasa (adverb): **C o m e a l o n g w i t h m e .**

§ 154. **Amid(st).**

Ruumilises tähenduses: keskel, keset.

A m i d s t t h e b l a c k n e s s o f t h e n i g h t . A m i d s t e n e m i e s .

§ 155. **Among(st).**

H e s a w h i s f a t h e r a m o n g t h e p r i s o n e r s . I f o u n d a l e t t e r a m o n g s o m e p a p e r s .

§ 156. **Around, round.**

Ruumilises tähenduses: (ringi) ümber.

T h e p l a n e t s m o v e r o u n d t h e s u n . I n w i n t e r w e f e e d t h e b i r d s a r o u n d o u r h o u s e .

§ 157. **At.**

1. Ruumilises tähenduses:

a) ääres, juures:

H e i s s t a n d i n g a t t h e w i n d o w . I a m s i t t i n g a t t h e t a b l e .

b) kujundab substantiiviga seesütleva vasteid:

T o b e a t s c h o o l , a t c h u r c h , a t h o m e , a t t h e t h e a t r e , a t t h e s t a t i o n . T o l i v e a t T a r t u , a t O x f o r d .

Märkus: Suurlinnade kohta tarvitatakse in, näit. in London, in New York, in Paris.

c) tähistab tegevuse sihti verbide järel nagu:

to look at	— vaatama (otsa, poole)
to point at (to)	— osutama (sõrmega jms.)
to strike at	— lööma (pihta)
to aim at	— sihtima; püüdma (millegi poole)
to throw at	— viskama (pihta)
to shoot at	— laskma (pihta)
to bark at	— haukuma (kellegi peale)
to arrive at	— saabuma, pärale jõudma (kuhugi)
to knock at	— lööma, koputama (millelegi)

Look at the blackboard. We arrived at the station just in time.

2. Ajalises tähenduses:

At ten o'clock; at midnight; at night; at daybreak; at the beginning; at the age of twenty. Come to see us at Christmas. He arrived at the last moment.

At first — esiteks; **at last** — viimaks; **at least** — vähemalt.

3. Kaudses tähenduses:

a) üle verbide järel nagu:

to laugh at	— naerma
to weep at	— nutma
to rejoice at	} — rõõmutsema
to be delighted at	
to be grieved at	— kurvatsema
to be angry at	— pahane olema
to wonder at	} — imestuma
to be surprised at	

Don't laugh at me. I am surprised at seeing you (to see you) here.

b) tähistab viisi, olukorda:

The train is going at full speed. I take you at your word. I sold my horse at a good price. To be at work, at rest, at peace (with), at war.

§ 158. Before.

1. Ruumilises tähenduses: ees, ette.

He walked before (in front of) me. They were drowned before my eyes.

2. Ajalises tähenduses: enne.

We hope to be there before sunrise. The sun will not rise before an hour.

§ 159. Behind.

1. Ruumilises tähenduses: taga, taha.

The garden is behind the house. Behind me sat a negro.

2. Kaudses tähenduses: järel, taga.

He left behind him one son and two daughters. The captain is behind the colonel in rank.

§ 160. Below, beneath.

1. Ruumilises tähenduses: all, allpool.

The nest was just below the top of the tree. Far below them lay the valley.

2. Kaudses tähenduses: alla (= vähem).

The population of this country is below two millions. Most of these pictures are beneath criticism.

§ 161. Beside (by the side of).

1. Ruumilises tähenduses: kõrval, kõrvale.

He was sitting beside me (by my side, next me). Jack took a chair and sat down beside Nelly.

2. Kaudses tähenduses:

This is beside the question (ei puutu küsimuses). She was beside herself (meeletu) with rage.

§ 162. Besides.

Kaudses tähenduses: kõrval (kaasa arvatud), peale.

Besides Drake Nelson is England's greatest naval hero. Besides money he possesses land.

§ 163. Between.

Ruumilises ja kaudses tähenduses: (kahe asja) vahel, vahele.

There was a war between England and France. Do you know the difference between wheat and barley?

§ 164. Beyond.

1. Ruumilises tähenduses: sealpool, üle.

The village is beyond that hill. Two regiments were sent beyond the river.

2. Ajalises tähenduses: üle.

They had to work beyond 14 hours.

3. Kaudses tähenduses: üle.

His ignorance is beyond all belief. It is beyond me — see
käib üle minu mõistuse.

§ 165. By.

1. Ruumilises tähenduses: juures, kõrval, juurde, kõrvale; mööda (millestki), kaudu.

He sat down by the fire. We spent our holidays by the seaside. We live close by the church. We passed by the church. He entered by a side-door.

2. Ajalises tähenduses by väljendab aegu, milleni miski toimub või toimuma peab: mitte hiljemini kui.

We shall be back by two o'clock. The book will be finished by October.

N.B. By day, by night — päeviti, ööseti. **Work by day and sleep by night. Owls see much better by night than by day.**

3. Kaudses tähenduses by märgistab:

a) tegijat, eriti passiivis.

Ivanhoe is a novel by Walter Scott. This letter has been written by my father.

b) tegevuse vahendit, viisi = kaudu, järgi, kaupa, viisi, võrra, -pidi, -ga.

I received this letter by the morning post. We travel by land and by sea. It is 10 o'clock by my watch. He plays by ear (kulmise järgi). I took the child by the hand. I know him only by name (by sight), not personally. To sell the cloth by the yard (jardi, meetri viisi).

By heart — peast; by chance — juhuliselt; by degrees — järkjärgult; little by little — tasapisi, aegamööda; one by one — ühekaupa, üksikult; day by day — päev päeva järele; by hundreds, by thousands — saja-, tuhandeviisi.

§ 166. Down.

Ruumilises tähenduses: alla (mööda).

The tears ran down her cheeks. The boat floated down the river.

§ 167. During.

Ajalises tähenduses: jooksul, kestel.

Mice seldom leave their holes during the day.

§ 168. **Except,**

Kaudses tähenduses: välja arvatud, peale.

You are always here except when you are wanted. I have no friends except you.

§ 169. **For.**

1. Ruumiliselt for tähistab suunda või sihti verbide järel nagu:

to start, to set out for — teele asuma (kuhugi)
to depart, to leave for — lahkuma
to embark for — laevale asuma
to sail for — purjetama

I am just starting for America. George is leaving for Canada on Monday.

2. Ajalises tähenduses for märgib teatava aja kestust, näit. **for some hours** = 1) mõni tund, mõne tunni jooksul, 2) mõneks tunniks; **for a time** = 1) mõnda aega, 2) mõneks ajaks.

I lived there for many years. We stopped for a minute.

3. Kaudses tähenduses:

a) jaoks, heaks, -ks.

Knives are used for cutting. What can I do for you? I took him for a seaman. For instance — näiteks. For this purpose — selleks otstarbeks.

b) vastu, eest.

I can give you a very good remedy for toothache. What did you pay for that knife?

c) tõttu, poolest, pärast, verbide ja adjektiivide järel nagu:

to praise for — kiitma
to blame for — laitma
to punish for — karistama
famous for — kuulus
remarkable for — tähelepanuväärne

She wept for joy. Ireland is famous for its green meadows. Do it for my sake!

d) verbide järel nagu:

to call for — hüüdma, kutsuma; nõudma
to wait for — ootama
to send for — saatma (järele)
to ask for — paluma
to wish for — soovida
to look for — otsima

to long for	—	igatsema
to hope for	—	lootma
to care for	—	hoolima

They sent for the doctor. He asked for water.

§ 170. From.

1. Ruumiliselt tähistab lähtekohta.

Take the book from the table. They have come from London.

2. Ajaliselt tähistab algmomenti.

He has been ill from childhood. Queen Victoria reigned from 1837 to 1901.

3. Kaudses tähenduses väljendab:

- a) eraldumist verbide ja adjektiivide järel nagu:

to free from	—	vabastama (millestki)
to hide from	—	varjama (... eest)
to prevent from	—	takistama (midagi tegemast)
to defend from	—	kaitsema (... vastu, eest)
to save from	—	päästma
to separate from	—	lahutama
to differ from	—	erinema
free from	—	vaba (millestki)
different from	—	erinev (millestki)

The English took Canada from the French. He was saved from drowning by a dog.

- b) põhjust, päritolu:

He is ill from (for) want of sleep. The Welsh are descended from the ancient Britons.

§ 171. In.

1. Ruumilises tähenduses:

I was in the garden. Let us walk in the sun.

Anglitsisme: **in the street** — uulitsal; **in the country** — maal; **in the field** — põllul; **in the meadow** — aasal.

2. Ajalises tähenduses:

We shall be in time for the train. He died in April; in (the year) 1910. In summer I live in the country.

Anglitsisme: **in the morning; in the evening; in the afternoon; in the daytime; in the meantime; in time** — õigel ajal.

3. Kaudses tähenduses väljendab:

a) tegevusviisi:

**To speak in a low voice. Say that in English, in other words.
To be in a hurry.**

b) suhet (= poolest, järgi):

Byron died young in years. Estonia is poor in minerals. In my opinion Fred did not tell you the truth.

c) tarvitatakse verbide järel nagu:

to believe in	— uskuma (millessegi)
to trust in	— usaldama
to confide in	
to have a share in	— osa võtma
to take part in	
to join in	
to be interested in	— huvitatud olema
to take an interest in	
to take (a) pleasure in	— rõõmu tundma
to rejoice in	
to delight in	
to deal in	— kauplema (millegagi)
to succeed in	— leidma kordaminekut

At the time of Shakespeare people believed in witches. We were not allowed to take part in the game.

Märkus: Into asemel seisab in kõnendeis nagu to look one in the face, to fall in love, to set in motion, to put in prison jne.

§ 172. Into.

1. Ruumilises tähenduses: sisse.

He fell into the river. How did you get into the house?

Märkus: Verbide to put, to lay, to place jms. järel tarvitatakse into asemel sageli in:

Put the money in your pocket. He dipped the pen in the ink, and began to write.

2. Kaudses tähenduses: üleminekut ühest olu'orrast teise.

Translate this into English. Change the banknote into gold.

§ 173. Of.

1. Esineb ainult kaudses tähenduses,

a) asendades genitiivi:

I found a letter in the pocket of his overcoat.

b) kujundades eesti partitiivi vaste:

A hundred pounds is a lot of money.

c) väljendas päritolu, omadust, põhjust:

Harold was not of a royal family. She may have died of hunger.

d) olles üld- ja pärisnime sidemeks:

The city of London. The battle of Hastings.

e) verbide järel nagu:

to speak of	—	rääkima (millestki)
to think of	—	mõtlemata
to complain of	—	kaebama
to accuse of	—	süüdistama
to inform of	—	teatama
to remind of	—	meelde tuletama
to take leave of	—	lahkuma

He informed me of his departure. I have heard of him.

f) adjektiivide ja partitsiipide järel nagu:

to be fond of	—	armastama
to be afraid of	—	kartma
to be ashamed of	—	häbenema
to be glad of	—	rõõmus olema
to be sure of	—	kindel olema
to be jealous of	—	armukade olema
to be proud of	—	uhke olema

English boys are fond of sports. You make me feel ashamed of myself.

§ 174. Off

= ära, maha, lahti, eemale (millegi küljest):

**The door is off its hinges. I have lost a button off my waistcoat.
He is off duty = teenistusest vaba.**

§ 175. On, upon.

1. Ruumilises tähenduses: peal, peale.

We sat on benches. We sat down on benches.

Anglitsisme: **on the right (left) side; on board (of) the ship; on land; on the north** — põhja poolt, põhjapoolsel küljel (**in the north** — põhjapoolses osas).

2. Ajalises tähenduses:

**He died on Friday; on the 7th of February; on the same day.
On receiving the telegram, he left at once.**

3. Kaudses tähenduses:

a) viisi:

He acted upon his father's advice. He lives on his wife's capital.

Anglitsisme: **On foot** — jalgsi; **on purpose** — meelega; **on condition** — tingimusel; **on the whole** — üldiselt.

b) teemat, mille üle kõneldakse, mõeldakse, kirjutatakse jne.:

Many books have been written on that subject. He preached on sin and death.

c) verbide järel nagu:

to call on	— külastama (kedagi)
to depend on	— olenema (millestki)
to wait on	} — pälvima, teenima (kedagi)
to attend on	
to live on	} — elatuma, toituma (millestki)
to feed on	

I called upon Miss Marsden yesterday. It only depends upon you.

§ 176. **Opposite.**

Ruumilises tähenduses: vastu.

Our school is opposite a church. Greenlow and his guest sat down opposite each other.

1. Ruumilises tähenduses: (seest) välja, väljaspool.

He took a knife out of his pocket. It is cold out of doors (väljas).

2. Kaudses tähenduses:

This is out of fashion. Out of sight, out of mind.

§ 178. **Outside**

= väljaspool (vastand inside).

The church must have originally lain outside the city walls.

§ 179. **Over.**

1. Ruumilises tähenduses: (millegi) üle.

He lives over the way. A happy smile passed over his face.

2. Ajalises tähenduses: üle (enam kui, kauemini kui).

He is a man over fifty. He was away for over a year.

3. Kaudses tähenduses:

It's no use crying over spilt milk. We can talk about it over a cup of tea.

§ 180. Past.

1. Ruumilises tähenduses: mööda.

He ran past the church. He walked past the house.

2. Ajalises tähenduses: üle.

It is half past six. His father is past sixty.

3. Kaudses tähenduses:

She is past all hope. That is past my skill.

§ 181. Since.

Ajalises tähenduses: tegevuse algmomendist peale, saadik.

I have not seen him since Christmas. I have known him since a boy.

§ 182. Through, throughout,

= läbi.

1. Ruumilises tähenduses:

He would not even pass through the street in which she had lived.

2. Ajalises tähenduses:

We have had bad weather throughout the summer.

3. Kaudses tähenduses:

I made a mistake through carelessness. I hope you will get through your examination.

§ 183. Till, until.

Ajalises tähenduses: kuni.

I shall count the minutes till your return. Mary Stuart remained a prisoner until her death.

§ 184. To.

1. Ruumilises tähenduses to väljendab liikumise sihti erksuunda:
England sends coal to France. Take this letter to the post.

2. Ajalises tähenduses: kuni, enne.

Queen Victoria reigned from 1837 to 1901. We worked from nine to ten.

3. Kaudses tähenduses

a) väljendab daativi:

That is my present to you. The two are strangers to each other.

b) seisab verbide järel:

to explain to	— seletama
to introduce to	— esitlema
to listen to <i>lison</i>	— kuulama (kedagi)
to reply to	— vastama
to say to	— ütlema
to speak to } to talk to }	— rääkima (kellegagi)
to write to	— kirjutama
to be accustomed to } to be used to }	— olema harjunud (millegagi)
to agree to } to consent to }	— nõusoleku andma
to happen to	— juhtuma (kellegagi)
to object to	— vastu olema (millelegi)
to prefer to	— eelistama (millelegi)
to add to	— lisandama (millelegi)

I am not used to this sort of thing. What is going to happen to him? Dick agreed to everything.

c) seisab adjektiivide järel nagu:

kind	— lahke, hea	faithful	— truu
just	— õiglane	polite	— viisakas
thankful } grateful }	— tänulik	cruel	— julm
obedient	— kuulekas	similar	— sarnane
		equal	— võrdne

He was kind to the poor boy. The dog is faithful to his master.

§ 185. Towards,

tähistab suundumist millegi poole.

1. Ruumilises tähenduses:

The sunflower turns towards the sun. My house looks towards the sea.

2. Ajalises tähenduses:

Dryden was often in poverty towards the end of his life.

§ 186. Under.

1. Ruumilises tähenduses: all, alla.

The dog is lying under the table. He put the pocketboot under his pillow.

2. Kaudses tähenduses: all, alla.

You cannot buy such a coat under five pounds. He travelled under the name of Paul Trent.

§ 187. Up.

Rumilises tähenduses: üles (mööda), otsa.

Jack and Jill went up the hill to fetch a pail of water. Jacob saw the angles going up and down a ladder. The cat ran out of the cave, and the dog hunted him up a tree.

§ 188. With.

a) With järgneva substantiiviga või pronoomeniga kujundab eesti kaasautleva vaste:

I write with a pen. The ground is covered with snow.

b) With = juures:

He is a favourite with the ladies. With all his success he was unhappy. It is a habit with him.

c) With väljendab põhjust või teoviiisi:

He trembled with fear. The children shouted with joy. His hands were blue with cold.

d) With on verbi ja objekti sidemeks:

to shake hands with	— kätt raputama (kellelgi)
to be angry with	— pahane olema
to part with	— lahkuma (kellestki)
to go on with	— jätkama
to find fault with	— laitma
to fall in love with	— armuma
to agree with	— nõustuma (kellegagi)

I found it very hard to part with my dog. Go on with your work.

§ 189. Within.

1. Ruumilises tähenduses: sees, ulatuses.

There is no church within three miles of our house. The ship sank within sight of land.

2. Ajalises tähenduses: enne teatava aja möödumist.

This must be done within ten days. You shall have it within an hour.

§ 190. Without.

Kaudses tähenduses: ilma.

The door opened without noise. Without a word he turned to the door.

§ 191. Liitprepositsioonid.

according to	— vastavalt, järgi
along with	— kaasa
because of	} — (millegi) pärast, tõttu
on account of	
instead of	— (millegi) asemel
in spite of	— (millestki) hoolimata
from behind	— tagant
from beneath	} — alt
from under	
up to	— kuni

According to the factory laws children are now forbidden to work in factories. On account of its favourable situation London has become the capital of England.

§ 192. Prepositsioonide tarvitamine adverbidena.

Prepositsioonid võivad esineda ka adverbidena, näit.:

I told you so before. The storm passed by. Come in! Is Mrs. Baker in? Church is over. There is no one about. Come along! I must be off now! Has he got through?

Konjunktsioon.

Konjunktsioonid jagunevad koordineerivateks ja subordinerivateks; esimesed seovad kokkukuuluvaid lauseid ja lauseliikmeid, teised kõrvallauseid nende pealausetega.

I. Koordineerivad konjunktsioonid.

§ 193. Ühendavad konjunktsioonid.

and	— ja
as well as	— kui ka, samuti kui
both ... and	— nii ... kui ka
not only ... but (also)	— mitte ainult ... vaid ka

The door opened and Mary came in. An examination is often a test of the teachers as well as of their pupils.

§ 194. Eraldavad konjunktsioonid.

or — või, ehk
either ... or — kas ... või, ei ... (eitavas lauses)
neither ... nor — ei ... ega

I will either send the book or bring it myself. Neither at school nor at home work is done on Sundays.

§ 195. Vastandilised konjunktsioonid.

but	— aga, kuid	however	— kuna
only	— ainult, ent	whereas	— aga
yet	} — (ent) siiski	or (else)	} — muidu, vastasel korral
still		otherwise	

Nevertheless — seegipärast

He tried to say something, but found no words. You make good resolutions, only you never keep them. He works hard, and yet he is very poor.

§ 196. Põhjendavad ja järeldavad konjunktsioonid.

for	— sest	so	— seepärast siis, järelikult
that is why	} — seepärast	then	— siis, järelikult
therefore			

I don't know that gentleman, for I have never seen him. The road was not good; we had, therefore, to drive home rather slowly.

II. Subordineerivad konjunktsioonid.

§ 197. Subjekt- ja objektlausete konjunktsioonid.

that	— et
whether	} — kas
if	
whether ... or	— kas ... või
lest	— kas mitte, et

Mary said that her father would take her to London in summer. I doubt whether you are right.

Märkus: Konjunktsioon *that* võib objektlausetes (harvemini ka subjektlausetes) tarvitamata jääda:

I thought you were at home. I hope the weather will be fine. It's a good thing you didn't fall on your head.

§ 198. Ajastavad konjunktsioonid.

when	— kui
whenever	— iga kord kui
as	— kuna, samal ajal kui,
as soon as	— niipea kui
as long as	— niikaua kui
till, until	— kuni
now (that)	— nüüd kus
while (whilst)	— niikaua kui, seni kui
before	— enne kui
after	— peale seda kui
since	— sest ajast kui
that	— kui, mil
no sooner ... than	} — vaevalt ... kui
scarcely ... when	

Viimase kahe konjunktsiooni järel seisab predikaat subjekti ees.

When the cat is away, the mice will play. I feel sad whenever I think of my lost friend. He rose from the chair as he spoke. Make hay while the sun shines. Scarcely had the boys taken the books, when the teacher entered.

Märkus: When ja that võivad ära jääda ajaadverbiaalina tarvitatud substantiivi järel:

Next time you write don't forget to tell me how you are. By the time you have washed and dressed, breakfast will be ready.

* § 199. Võrdlevad konjunktsioonid.

as	— kui, nii kui
as if	} — nagu
as though	
than	— kui
the ... the	— mida ... seda

You may do as you like. I am not so helpless as you may think. He looked as if he had never washed in his life. This is much worse than I thought.

§ 200. Põhjendavad ja järeldavad konjunktsioonid.

as	— et, kuna	because	— sest
since	— et, kuna	so ... that	— nii ... et

As he refuses, we can do nothing. Since duty calls us, we must obey. The moon looks as large as the sun, because it is much nearer to us.

§ 201. Eeldavad konjunktsioonid.

that	}	— et, seks et
in order that		
lest		

The Irish farmers keep their children at home in order that they may look after the cattle. Don't speak so loud lest he should hear us.

§ 202. Tingivad konjunktsioonid.

if	— kui
unless	— kui mitte
but that	— kui mitte
supposing	— oletades, et
on condition (that)	— tingimusel, et
in case that	— sel juhul, kuni
provided that	— kui ainult; eeldades; et

If things were to be done twice, all would be wise. You will never overcome the difficulties, unless you are brave and industrious. I should have come in time, but that the train had an accident.

§ 203. Mõõnvad konjunktsioonid.

though	}	— ehkki, kuigi
although		

Aunt Sally does not like me though I don't know what she has got against me.

Sõnade järjestus lauses.

§ 204. Järjekord subjekt -- predikaat

on harilik nii pea- kui kõrvallauses, ükskõik kas lause algab

- subjektiga: A short walk brought us to the Bank of England. A sharp answer was on my tongue.
- objektiga: The money he put into a bag.
- adverbiaaliga: To-day I met my friend. The next morning school began in earnest.
- kõrvallausega: When he saw the boy, he ran to meet him.

Märkus: Kui predikaat on liitmuutes, jäävad tema osad nii pea- kui ka kõrvallauses lahutamata:

The money he had put into a bag. Nobody spoke when he had finished.

§ 205. Järjekord predikaat — subjekt.

A. Predikaadi konjugeeritav osa seisab subjekti ees

a) otseses küsilause:

When did Charles II. reign? Shall I see you again?

Märkus: Kaudses küsimuses jääb püsima normaalne sõnajärjestus:
I do not know why he asked that.

b) soovlause abiverbiga may:

May heaven bless you! May he come back soon!

c) tinglause, kui konjunktsioon if on välja jäetud:

Were he my brother, I should not tell him the secret.

d) kui lause algab negatiivse adverbiga või konjunktsiooniga (nor, never, seldom, rarely, scarcely, no sooner):

Never was any commander more beloved than Nelson.

e) kui lauses esineb eelsubjektina there:

There are five hundred boys at this school. Once upon a time there lived a poor man.

B. Predikaat lihtmuutes võib seista subjekti ees, kui subjekt on substantiiv ja kui lauses pole objekti,

a) lausetes, mis algavad rõhutatud adverbialiga (thus, then, such, jne.) või predikaaditäitega:

Here comes my old friend Sam. Vrd. aga: Here he comes. Away rolled the cab.

b) otsese kõne vahel- või järellauses:

"Lord forbid!" cried the maid, "Lord forbid!" she cried. "Farewell, happy France!" said Mary, "shall I ever see thee again?"

§ 206. Objekt.

Objekt seisab transitiivse verbi järel:

Tom took a book from the table. I had made many mistakes in my dictation.

Kui lauses on kaks objekti, seisab tugevamini rõhutatud objekt teisel kohal:

I gave the beggar some money. I gave some money to the beggar.

Rõhutamise otstarbel võib objekt seista ka lause alguses:

The money he put into a bag. This knowledge he kept to himself.

§ 207. Adverbiaalid.

Adverbiaalidel on kõige rohkem liikumisvabadust:

- a) Adverbiaali loomulik koht on lause lõpus objekti või viimase puudumisel predikaadi järel:

I have seen her somewhere before. Peter smiled happily.

- b) Rõhutatud adverbiaal — eriti ajamäärus — võib asetuda ka lause algusse:

Here is the telegram I got from Jane. Suddenly she turned and left the room.

- c) Ebamäärased aja-adverbid nagu always, never, often, usually, seldom, rarely, sometimes, soon, still, once, just ja mõned määra-adverbid näit. quite, almost, nearly, hardly, mostly jne. seisavad harilikult predikaadi lihtmuute ees (liitmuutes esimese abiverbi järel). Erandina tuleb silmas pidada abiverbi to be lihtmuuteid, millele nimetatud adverbid järgnevad.

He seldom comes home before nine. Father usually rises at seven. She has always been kind to us. Old Robertson is over sixty, but he is still a strong man.

- d) Samuti predikaadi ette (liitmuuteis esimese abiverbi järele) võivad asetuda viisi-adverbid, eriti kui lause lõpposa on juba täidetud pikema objektiga või adverbiaalidega:

Mrs. Wilkins slowly turned round and looked at the Frenchman. Napoleon generously rewarded all those who fought with him.

- e) Kui lauses on mitu adverbiaali, siis järjestuvad nad nii, kuidas seda nõuab loogiline selgus ja ülevaatlikkus. Kohaadverbiaal asetseb harilikult aja-adverbiaali ees.

I am free on Tuesday at any time after three o'clock. I asked him to come here this afternoon.

- f) Kui-adverb täiendab mitte predikaat-verbi, vaid mõnda teist lauseliiget, siis seisab ta täiendatava sõna ees. Adverbid alone, enough, ago, since, too (ka, samuti) seisavad täiendatava sõna järel.

He felt quite tired. I had spent nearly all my money. My uncle went to Australia twenty years ago. I think you know him well enough.

Kirjavahemärgid.

§ 208. Märkide nimed.

- . full stop
- , colon
- ! exclamation mark or note of exclamation
- dash

- ; semicolon
- ? question mark or note of interrogation
- hyphen
- „ “ quotation marks or inverted commas.

§ 209. Kirjavahemärkide tarvitamine.

Kirjavahemärkide tarvitamine inglise keeles üldiselt samadel põhimõtetel kui eestigi keeles. Olulisi lahkuminekuid on ainult koma tarvitamises.

1. Inglise keel ei lahuta komaga

- a) subjekt- ja objektlauseid, kui nad järgnevad pealausele:

The fact is that I don't know it myself. He thinks that he knows everything.

- b) relatiivlauseid, mis on pealause arusaamiseks tarvilikud (nn. piirivad relatiivlauseid:

People who have light hair generally have blue or grey eyes. There are some words here which I cannot pronounce.

Kuid nn. jätkavaid relatiivlauseid tuleb eraldada komaga:

The boy ran to the farmer, who was ploughing his field.

- c) sõnadega than ja as algavaid võrdluslauseid:

Ireland is not so well peopled now as it was some years ago. Sam is older than you think.

- d) konjunktsioonidega when, before, till jne. algavaid adverbiaal- lauseid, kui nad seisavad pealause järel:

The second savage stopped when the first was knocked down. She was gone before I could answer.

2. Komaga lahutatakse

- a) sagedasti otsene kõne:

A little boy came and said: "Please, Sir, will you buy some matches".

- b) harilikult pikemad adverbiaalid:

After several hours, the storm had passed. Now, after so many valuable discoveries, Cook resolved to set out on the homeward journey.

- c) adverbid however, therefore, of course, too jms.:

I, therefore, wish to remain here. The king, however, was determined not to retire.

- d) konjunktsioon and, kui ta seob ühesuguseid lauseliikmeid või koor-
dineeruvaid lauseid:
**Early to bed and early to rise makes a man healthy, wealthy,
and wise.**
- e) substantiiv või pronomeni, mida on tarvitatud kahe verbi ühise
objektina või adverbialina:
**She loved, laughed at, and pitied, him. Give synonyms for, or
explain the meaning of, the following words.**

§ 210. Silpideks lahutamine.

- a) Ühesilbiselt hääldatavaid sõnu ei lahutata:
life, rise, face, brave.
Märkus: Konsonant + le, re kujundavad silbi ja lahutatakse:
no-ble, peo-ple, cen-tre.
- b) Üks konsonant (ka, ch, sh, th, ph) kahe vokaali vahel kuulub
järgnevasse silpi:
ho-ly, bi-shop, mo-ther, pro-phet, ri-ches.
Märkus: x kuulub alati eelmisse silpi; vrd. näit.
Sax-on, ex-ample, ex-amine.
- c) Kahest või kolmest konsonandist kuulub esimene eelmisse, teised
järgmisse silpi:
fel-low, pas-sion, num-ber, chil-dren, coun-try.
Märkus 1: ng ja ck jäävad lahutamatu eelmisse silpi:
Eng-land, pock-et, luck-ily.
Märkus 2: Kui kahest konsonandist teine on r või l, siis kuuluvad
mõlemad järgnevasse silpi:
se-cret, li-brary, no-bler.
- d) Tuletus- ja muutelõpud lahutatakse etümoloogilisel alusel (tüvi,
lõpp):
giv-ing, divid-ed, dress-ing, gold-en, music-al.
Märkus 1: Muutelõpu lisandumisel tekkinud kaksikkonsonantidest
kuulub teine järgmisse silpi:
stop-ping, travel-ling, big-ger, swim-mer.
Märkus 2: c ja g kuuluvad järgmisse silpi, kui neile järgnev tumm
e välja langeb:
fa-cing, pla-cing, ni-cer, chan-ging; vrd. aga: hang-ing, sing-ing.
- e) Liitsõnu lahutatakse nende kokkuseade järgi:
an-other, up-on, with-in, with-out.

§ 211. Suur algustäht.

Suure algustähega kirjutatakse

- a) kõik pärisnimed, mille hulka kuuluvad ka rahvuste, kirikupühade, kuude ja nädalapäevade nimed:

Charles, London, Germany, Trafalgar Square, Oxford Street, the Thames, a Frenchman, Christmas, February, Sunday.

- b) pärisnimedest tuletatud adjektiivid:

The English language; an Estonian town; the Roman Catholic church.

- c) jumaluse nimetused:

God, the Lord, the Almighty, the Creator, Christ, the Saviour, the Holy Ghost; (samuti) the Bible.

- d) pärisnimega kaasas käivad tiitlid jne.:

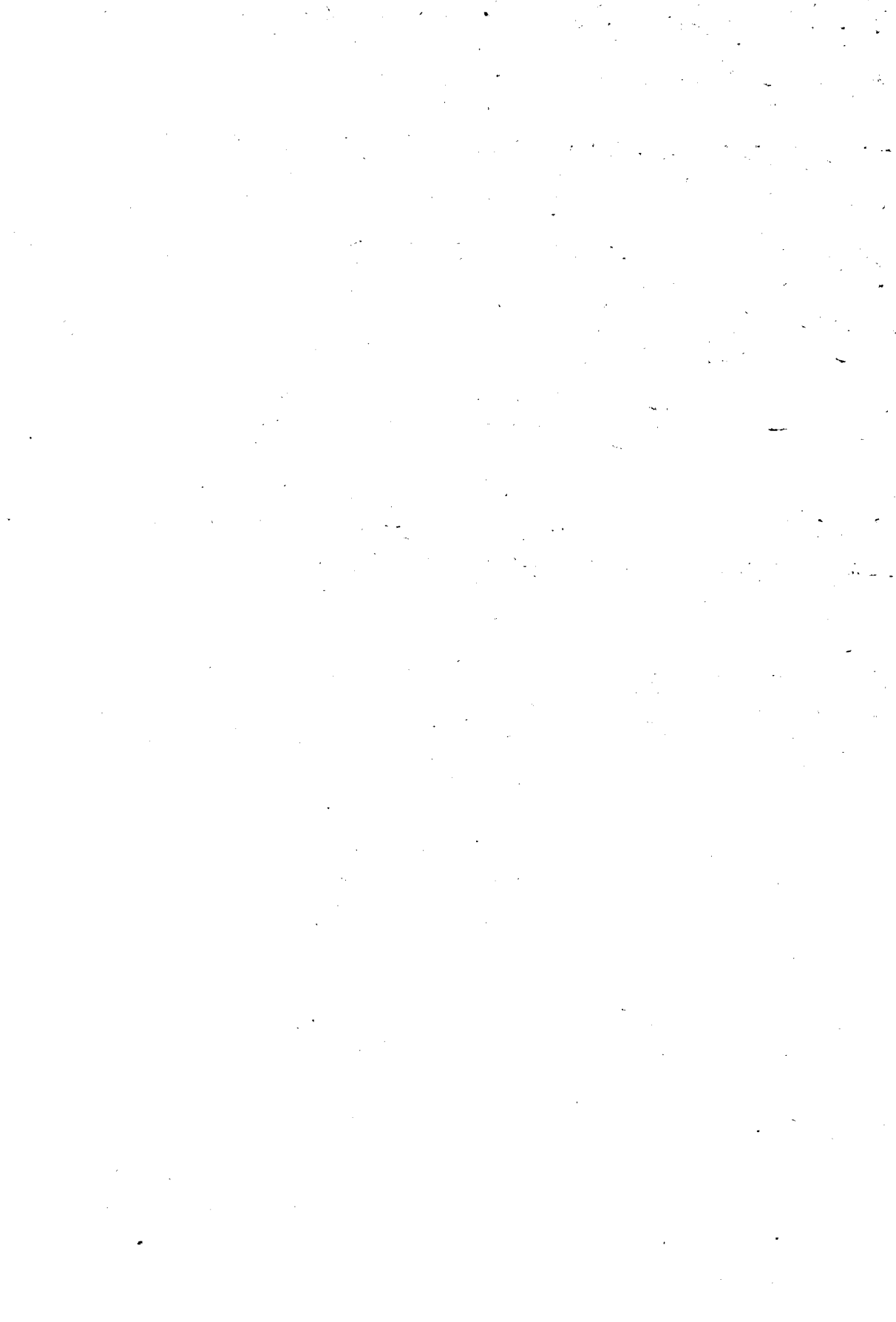
King George the Fifth, Frederick the Great, the Duke of Wellington, Lord Byron.

- e) substantiivid, adjektiivid, ja numeraalid pealkirjades:

Chambers' English History. The Three Fishers.

- f) pronoomen I ja interjektsioon O:

I knew, O wise judge, that you would soon learn the truth.

Ebakorrapäraste verbide nimestik.

Tärnikesega * märgitud vormid võivad kujunduda ka
korrapäraste muutelõpuga -ed.

abide	püsima; taluma	abode*	abode*
arise	tõusma	arose	arisen
awake	ärkama, äratama	awoke	awoke*
hear	kandma;	bore	borne
	sünnitama		born-
beat	lööma, peksma	beat	beaten
become	saama (milleksk)i	became	become
begin	hakkama, algama	began	begun
behold	nägema, silmama	beheld	beheld
bend	painutama,	bent	bent
	kummardama		
beseech [bi'si:tʃ]	paluma, anuma	besought	besought
bid	käskima	bade	bidden
bid	pakkuma	bid	bid
	(oksjonil)		
bind [baind]	kõitma	bound	bound
bite	hammustama	bit	bitten
bleed	verd jooksuma	bled	bled
blow [blou]	puhuma	blew [blu:]	blown
break [ei]	murdma	broke	broken
breed	kasvatama	bred	bred
bring	tooma	brought	brought
build [bild]	ehitama	built	built
burn	põlema,	burnt	burnt
	põletama		
burst	lõhkema,	burst	burst
	puhkema		
buy [bai]	ostma	bought	bought
cast [ka:st]	viskama, heitma	cast	cast
	valama (metalli)		
catch	püüdma	caught	caught
chide	tõrelema	chid	chidden, chid
choose [tʃu:z]	valima	chose [tʃouz]	chosen
cling	küljes rippuma	clung	clung
come	tulema	came	come
cost	maksma	cost	cost
	(väärt olema)		
creep	ronima, pugema	crept	crept
cut	lõikama	cut	cut
deal [di:l]	jagama, asja	dealt [delt]	dealt
	ajama, kauplema		
dig	kaevama	dug	dug
do	tegema	did	done
draw	tõmbama;	drew [dru:]	drawn
	joonistama		
dream [dri:m]	und nägema,	dreamt* [dremt]	dreamt*
	unistama		

drink	jooma	drank	drunk
drive	ajama, sõitma	drove	driven [drivn]
dwelt	elama	dwelt	dwelt
eat	sööma	ate [et]	eaten
fall	langema	fell	fallen
feed	toitma	fed	fed
feel	tundma	felt	felt
fight [fait]	võitlema	fought	fought
find [faind]	leidma	found	found
flee, fly	põgenema	fled	fled
fling	pilduma, loopima	flung	flung
fly	lendama	flew [flu:]	flown [floun]
for'bid	keelama	for'bade	for'bidden
for'get	unustama	for'got	for'gotten
for'give	andeks, andma	for'gave	for'given
for'sake	maha jätma, abita jätma	for'sook	for'saken
freeze [fri:z]	külmetama, külmutama	froze	frozen
get	saama	got	got
gird	võõle panema	girt*	girt*
give	and-ma	gave	given
go	minema	went	gone
grind [graind]	jahvatama	ground	ground
grow [grou]	kasvama; saama (millekski)	gew [gru:]	grown
hang	rippuma	hung	hung
hang	riputama	hanged	hanged
hear	pooma	heard	heard
hew [hju:]	kuulma	hewed	hewed, hewn
hide	raiuma	hid	hidden
hit	peitma, peituma	hit	hit
hold	tabama, lööma	held	held
hurt	hoidma	hurt	hurt
keep	vigastama	kept	kept
kneel [ni:l]	pidama hoidma	knelt* [nelt]	knelt*
knit [nit]	põlvitama	knit*	knit*
know [nou]	kuduma (varrastega)	knew [nju:]	known
lay	teadma; tundma	laid	laid
lead [i:]	panema	led	led
lean [li:n]	juhtima	leant* [lent]	leant*
leap [li:p]	nõjatuma, toetuma	leapt* [lept]	leapt*
learn	hüppama	learnt*	learnt*
leave	õppima	left	left
lend	jätma, lahkuma	lent	lent
let	laenama (kellelegi)	let	let
lie [lai]	laskma (lubama)	lay [lei]	lain [lein]
	lõmama, asetsema		

light [lait]	süütama	lit*	lit*
lose [lu:z]	kaotama	lost	lost
make	tegema	made	made
mean [mi:n]	tähendama, kavatsema	meant [ment]	meant
meet	kohtama	met	met
mow [mou]	niitma	mowed [moud]	mowed, mown
pay	maksma, (tasu, hinda)	paid	paid
put [put]	panema	put	put
read [ri:d]	lugema	read [red]	read
rend	käristama, rebima	rent	rent
rid	vabastama	rid	rid
ride [raid]	ratsutama, sõitma	rode	ridden [ridn]
ring	helistama, helisema	rang	rung
rise [raiz]	tõusma	rose	risen [rizn]
run	jooksma	ran	run
saw	saagima	sawed	sawed, sawn
say	ütleva	said	said
see	nägema	saw	seen
seek	otsima	sought [so:t]	sought
sell	müüma	sold	sold
send	saatma	sent	sent
set	asetama; loojenema	set	set
sew [sou]	õmblema	sewed [soud]	sewed [soud] sewn [soun]
shake	raputama	shook	shaken
shave	habet ajama	shaved	shaved, shaven
shear	pügama	sheared	sheared, shorn
shed	valama pilduma (maha)	shed	shed
shine	paistma, hiilgama	shone	shone
shoot	(püssi) laskma	shot	shot
show, shew [fou]	näitama	showed, shewed	shown, shewn
shrink	kokku, tagasi tõmbuma	shrank	shrunk
shut	sulgema	shut	shut
sing	laulma	sang	sung
sink	vajuma	sank	sunk
sit	istuma	sat	sat
slay	surnuks lööma, tapma	slew [slu:]	slain
sleep	magama	slept	slept
slide [slaid]	libisema	slid	slid
sling	viskama	slung	slung
slink	libisema, hiilima	slunk	slunk

smell	haistma, lõhnama	smelt*	smelt*
smite	virutama	smote	smitten
sow [sou]	külvama	sowed	sowed, sown
speak	kõnelema	spoke	spoken
speed	tõttama, kiirustama	sped	sped
spell	veerima	spelt*	spelt*
spend	raiskama, viitma, veetma	spent	spent
spin	ketrama	spun	spun
spit	sülitama	spat	spat
split	lõhestama	split	split
spoil	rikkuma, hellitama (liialt)	spoilt*	spoilt*
spread [spred]	laotama, levima, levitama	spread [spred]	spread
spring	hüppama; kargama	sprang	sprung
stand	seisma	stood	stood
steal	varastama	stole	stolen
stick	külge jääma, kleepuma	stuck	stuck
sting	torkama, nõelama	stung	stung
stink	haisema	stunk, stank	stunk
strew [stru:]	puistama	strewed [stru:d]	strewed, strewn
stride	sammuma	strode	stridden
strike	lööma (hoobi)	struck	struck
strive [straiv]	püüdma (millegi)	strove	striven [strivn]
swear	poole, taotlema	swore	sworn
sweep	vanduma	swept	swept
swell	pühkima	swelled	swelled, swollen
swim	paistetama	swam	swum
swing	paisuma	swung	swung
take	ujuma	took	taken
teach	võtma	taught	taught
tear	õpetama	tore	torn
tell	rebima, käristama	told	told
think	ütlemä, jutustama	thought	thought
thrive	mõtlemä; arvama	throve	thriven
throw	jõudsasti kasvama, edenema	threw	thrown
thrust	viskama	thrust	thrust
tread [tred]	lökkama, pistma	trod	trodden
wake	astuma	woke*	woken* [woke]
	aratama, ärkama		

wear	kandma (riideid), (ehteid)	wore	worn
weave [wi:v]	kuduma (kangast)	wove	woven
weep	nutma	wept	wept
win	võitma	won [ʌ]	won [ʌ]
wind [waind]	keerama, kerima	wound [waund]	wound
wring	käänama; ringutama	wrung	wrung
write [rait]	kirjutama	wrote [rout]	written [ritn]
